

Yksi Pohjois-Karjalan kirkkotaiteen helmistä on Paaterin kirkko Lieksan Vuonislahdessa. Alttariveistoksena toimii valtava kuusen juurakko.

Kirkot täynnä taidetta 8-9

mielessäx5 3

Timo Huurinainen ja perheen lemmikit:

Iloinen vastaanotto kotiin tullessa on taattu.

ajassa 4-5

Perheneuvonta toimii myös etänä

Videoneuvottelut tulivat jäädäkseen.

tärppi 2

”

Kuinka moni ihminen pysähtyy elämänsä aikana pohtimaan omaa kuolemaansa?

arvot 6

Ajankohtaista asiaa viihdyttävästi

Kirkkoraati keskustelee moniäänisesti.

kolumni

Suvi-Maria Saarelainen
TT, yliopistonlehtori
suvi.saarelainen@uef.fi

Voiko kuolemasta puhua?

HYVINVOINNIN ja terveydenhuollon kehityksessä kuoleman kohtaaminen, kuoleman arkipäiväisyys ja väistämättömyys ovat siirtyneet suljettujen ovien taakse. Tietoisuus kuolemasta on ajautunut varsin lyhyessä ajassa etäälle arkisesta elämästämme. Hiljaisuus kuolemasta ei kuitenkaan tee oikeutta kuolemaa kohtaaville ihmisille eikä heille, jotka surevat kuoleman läheisyydessä.

TUTKIMUKSISSA on tunnistettu kaksi kuolemaan liittyvää tabua: sosiologinen ja psykologinen. Näistä ensimmäinen – sosiologinen tabu – on hiljalleen murttunut. Uutiset, media ja lehdet tuovat nähtäväksemme kuoleman todellisuutta erilaisissa muodoissa. Näemme inhimillistä kipua ja kärsimystä, jota kuoleminen aiheuttaa. Luemme koronan aiheuttamista kuolinlukuista joka päivä. Kuulemme selviytymistarinoita erilaisista vakavista sairauksista. Toisinaan tutustumme kertomuksiin niistä, jotka eivät selvinneet. Kuolema sosiaalisena ilmiönä on meille varsin tuttu.

KUOLEMAAN liittyvä psykologinen tabu on osaltaan kipeämpi juttu. Kysymys psykologisen tabun äärellä liittyy oman kuoleamisen ja kuolevaisuuden käsittelyyn. Kuinka moni ihminen pysähtyy elämänsä aikana, ilman mitään painavaa syytä, pohtimaan omaa kuolemaansa? Milloin minä kuolen, miten minä haluaisin kuolla, miten haluaisin tulla muistetuksi? Entäpä millaista hoitoa haluaisin saada elämän loppuvaiheessa tai minkälaiset hautajaiset haluaisin?

” Milloin minä kuolen, miten minä haluaisin kuolla, miten haluaisin tulla muistetuksi?

OMAN kuoleman ajattelevien on usein sen verran ahdistava ajatus, että siinä viivähtäminen nostaa vahvoja tunteita. Elämän ja olemassaolon rajallisuuteen liittyvä eksistentiaalinen ahdistus voi tuntua kehollisena puristuksen tunteena tai haluna työntää ajatukset syrjään.

KUOLEMATIETOISUUS on lisääntynyt Suomessakin viime vuosina merkittävästi. Esimerkiksi 9.10. vietetään maailmanlaajuista saattohoidon päivää myös Suomessa. Iso-Britanniassa ja Yhdysvalloissa jo vuosia suosittu Kuolema-kahvilat ovat hiljalleen rantautuneet myös meille. Sen sijaan tuntuu, että olemme vielä varsin kaukana lasten ja nuorten kuolemaan ja kuolevaisuuteen liittyvissä kysymyksissä. Monessa maassa kuitenkin osana koulun opetussuunnitelmaa löytyy ikäkehitykseen sopiva *death education*.

KUOLEMAN ja kuolevaisuuden nostattamat eksistentiaaliset kysymykset ovat sen luontoisia, että niitä ei voi ratkaista. Nämä kysymykset voi kuitenkin pala kerrallaan kohdata, niitä voi tarkastella. Rohkealla pohdiskelulla ja pieni pala kerrallaan omia ajatuksia työstämällä ahdistus myös hieman laantuu. Luonnollinen puhe kuolemasta on osa jokaisen ihmisen kokonaisvaltaista hyvinvointia.

pääkirjoitus

29.9.2021

Kirsi Taskinen

viestintäpäällikkö

Joensuun ev.lut. seurakuntayhtymä

kirsi.taskinen@evl.fi

Kirkon paluu

Kiihtelysvaaran uuden kirkon suunnitelmat ovat edenneet jälleen aimo harppauksen. Joensuun seurakuntien päättäjistä muodostuva yhteinen kirkkoneuvosto kokoon-tui tällä viikolla valitsemaan kolmesta alustavasta luonnoksesta parhaimman jatkokon yhteisen kirkkovaltuuston käsiteltäväksi.

EIOLEIHME, että Kiihtelysvaaran kirkon tarina on herättänyt paljon huomiota ja kiinnostusta myös Pohjois-Karjalan ulkopuolella. Oman kylän kirkon menettäminen tuhopolton seurauksena oli järkyttävä tapaus, jota kukaan ei osannut odottaa. Eivätkä palo-ilan tapahtumiin liittyvät sankariteot arvokkaiden esineiden pelastamiseksi suinkaan vähennä kiinnostusta. Yhteisvoimin kirkonmäelle rakennetussa rau-niokirkossa on vieraillut paljon väkeä muistelemassa menneitä, tutkimassa vaikuttavaa hiiltynyttä ristiä ja aistimassa vaarojen keskellä sijaitsevan kirkonmäen tunnelmaa.

UUDEN KIRKON rakentaminen on pitkä projekti ja vaatii lukuisien ihmisten työpanosta. On perustettu rakennustoimikunta, valittu kilpailutuksen avulla paras arkkitehti ja kysytty mielipiteitä seurakuntalaisilta. Lisäksi on tehty yhteistyötä museoviraston kanssa, jotta kaikki kirkkolaissa suojellut alueet otetaan varmasti projektissa huomioon. Hallinnolli-

” Seuraavassa vaiheessa arkkitehti ryhtyy tarkentamaan kirkon alustavan luonnoksen suunnitelmia ja hiomaan sisätilojen yksityiskohtia.

nen menettely ja päätöksenteko vievät oman aikansa, kun sanansa sanottavana on usealla taholla. Hyvää kannattaa kuitenkin odottaa.

SEURAAVASSA vaiheessa arkkitehti ryhtyy tarkentamaan kirkon alustavan luonnoksen suunnitelmia ja hiomaan sisätilojen yksityiskohtia. Rakennustöihin päästään näillä näkymin ensi vuoden aikana. Moni muukin odottaa varmasti jännityksellä sitä, millaisen kirkon saamme Kiihtelysvaaraan. Uskon itse, että uusi kirkko tulee olemaan hyvällä tavalla vanhaa kun-nioittava ja silti uudenlaisia ratkaisuja mahdollistava. Uskon, että kirkko on palaamassa takaisin – entistä ehompana.

lukunurkka

63

ELÄIMET. Maailman eläinten päivää vietetään joka vuosi 4.10. Päivämäärä valittiin alkujaan Fransiskus Assisilaisen muistopäivän mukaan, sillä hän on eläinten suojelussyntymä. Nykyisin Eläinten päivää vietetään maailmanlaajuisesti, uskonnosta riippumatta. Eläinten päivästä alkaa myös Eläinten viikko, jolloin Suomen Eläinsuojeluyhdistysten liitto SEY muistuttaa eläinten hyvästä kohtelusta. Suomessa Eläinten viikkoa vietettiin ensimmäistä kertaa vuonna 1959, joten tänä vuonna on vuorossa jo 63. Eläinten viikko. Eläinten viikolla SEY nostaa yhteiskunnalliseen keskusteluun vaihtuvan ajankohtaisen eläinsuojeluteeman. Vuoden 2021 teema on Oppiva eläin.

LÄHTEET: SEY.FI, WIKIPEDIA

mielessäx5

Timo Huurinaisella oli lemmikkejä jo lapsuudenkodissaan. Nykyiset perheen lemmikit kultainenoutaja Siiri ja kääpiövillakoira Nella tulevat hyvin toimeen keskenään. – Nella pomottaa isompaa Siiriä, ja Siiri ei juuri reagoi Nellan pomotukseen, Huurinainen sanoo hymyillen.

KIRSI TASKINEN

1 LUONNE. Perheessämme on kaksi koira, Siiri ja Nella. Molemmat ovat olleet meillä kymmenisen vuotta. Aiemmat hyvät kokemukset kultaisistanoutajista ja kääpiövillakoirista vaikuttivat aikoinaan rotujen valintaan. Siiri on hyvin sosiaalinen ja ainakin omasta mielestään kaikkien kaveri. Nella on taas energinen ja välkky. Molemmat tulevat hyvin toimeen keskenään: Nella pomottaa isompaa Siiriä, ja Siiri ei juuri reagoi Nellan pomotukseen.

2 ILO. Siiri ja Nella tuovat iloa ja valoa perheemme arkeen erilaisine luonteenpiirteineen. On mukavaa, kun aina saa iloisen vastaanoton kotiin tullessa. Nella on varsinainen pallonpelaaja. Kun katsoin kesällä jalkapallon EM-kisojen pelejä televisiosta, Nella etsi usein oman pallon omia kotipelejään varten. Hauskaa on myös, kun pienissä remonteissa tai puuhasteluissa minulla on ollut aina kaksi apulaista ”työskentelemässä” mukana.

3 HUOLI. Meillä ei onneksi ole ollut kovin paljon huolta lemmikeistä, sillä molemmat ovat olleet hyvin terveitä. Puolitoista vuotta sitten Nellan kimppuun kävi iso koira, josta aiheutui vakavia vammoja ja toipuminen vammoista kesti pitkään. Silloin meillä oli suuri huoli siitä, selviääkö Nella. Lemmikin omistaminen tuo tullessaan omia velvoitteita ja huolehtimista, mutta kyllä lemmikit antavat omistajilleen enemmän kuin ottavat.

4 LENKKEILY. Käymme tavallisesti lenkillä neljä kertaa päivässä. Lenkille tulee lemmikkien vuoksi lähdettyä myös sateisina ja tuulisina aamuina ja päivinä. Sekä Siiri että Nella suhtautuvat uloslähtemiseen innokkaasti, tosin Nella haluaisi joskus sateella jäädä kotiin. Säännöllinen ulkoilu koirien kanssa säästä riippumatta tuo paljon iloa ja hyvää mieltä arkeen.

5 IHMISET. Lenkkeillessä tapaan monesti toisia koiran ulkoiluttajia ja myös ihmisiä, jotka haluavat silitellä koiria ja muistella omia edesmenneitä lemmikkejään. Siiri haluaa aina tervehtiä kaikki vastaan tulijat, Nella on hieman varautuneempi. Lenkeillä olen kuullut tarinoita toisista lemmikeistä mutta myös asuinalueeni kehittymisestä ja ihmisistä. Eri aikoihin sijoittuvien tarinoiden perusteella olen saanut kerroksellista kuvaa alueen historiasta.

Karvaiset lenkkikaverit

TIMO HUURINAINEN. Kultainenoutaja Siiri ja kääpiövillakoira Nella tuntuvat kuuntelevan ja ymmärtävän, eivätkä arvostele isäntäänsä Timo Huurinaista. Myös vieraat saavat osansa koirien iloisesta huomiosta.

Kirsi Taskinen

Rakkauslinikka on Suomen evankelis-luterilaisen kirkon neuvontapalvelu, jossa kirkon perheneuvojat tarjoavat tukea ja näkökulmia parisuhdetta koskeviin kysymyksiin ja ongelmiin.

Lisää ajankohtaisia uutisia

- > www.joensuunseurakunnat.fi
- > www.kontiolahdenseurakunta.fi
- > www.evl.fi

EVL.FI, 15.9.2021

VIIRI HYVÄRINEN

Perheneuvonnan tapaamiset videon välityksellä eivät välttämättä jää lainkaan etäisiksi, vaikka niin voisi äkkiseltään ajatella. – Se, että ihmiset päästävät perheneuvojan videon välityksellä kotiinsa, tuntuu luottamuksen osoitukselta – olen yllätynyt, miten lähelle videoneuvottelu vie, sanoo perheasiain neuvottelukeskukseen johtaja Anna-Riitta Pellikka (oik.). Kuvassa myös perheneuvoja Piia Nurhonen.

Perheneuvonta toimii mainiosti myös etäyhteydellä

PARISUHDE. Korona muutti seurakuntayhtymän perheneuvonnan nopeasti pääosin videovälitteiseksi. Etäpalvelut halutaan säilyttää lähitapaamisten rinnalla korona-ajan jälkeenkin.

KORONAPANDEMIA PANI vauhtia Joensuun perheasiain neuvottelukeskukseen etäpalveluiden kehittymiselle, kun pidemmän aikavälin tavoitteeksi kirjattu etäyhteyksien käyttö toteutui yllätyksenä poikkeustilan myötä.

Idea videovälitteisestä perheneuvonnasta oli ollut esillä etenkin pitkien välimatkojen vuoksi, mutta poikkeustilan alkaminen maaliskuussa 2020 muutti työn yhdessä viikossa etäyhteyksillä tapahtuviksi.

– Alkuun käytimme puhelinta, kunnes saimme luotua tietoturvallisen tavan videoneuvotteluille, kertoo neuvottelukeskukseen johtaja **Anna-Riitta Pellikka**.

Pitkät etäisyydet ovat osalle asiakkaista tosiasia perheneuvonnassa, palvelehan keskus koko Pohjois-Karjalan maakunnan alueen asukkaita. Toimipisteet Joensuun perheasiain neuvottelukeskukseksi on Penttilässä sijaitsevien tilojen lisäksi Nurmeksessa ja Lieksassa. Pielisen Karjalassa perheneuvontaa tehtiinkin jonkin verran etänä jo ennen koronaa.

KOKEMUKSET ETÄNEUVONNASTA ovat osoittautuneet varsin hyviksi. Perheneuvoja **Piia Nurhonen** pitää etäpaamisia toimivina silloin, kun asiakkaat löytävät luon-

Ev.lut. kirkko mukana #OlenAntirasisti-kampanjassa. Kiinnitämme huomiota rasismien ehkäisyyn omassa toiminnassamme. Viestimme antirasismien tärkeydestä yhteiskunnassa.

SUOMEN EV.LUT. KIRKKO, 13.9.2021

tevan tavan asettua vuorovaikutukseen etänä. Monille se on jopa helpompaa, mutta ei kaikille.

– Osa ihmisistä tykkää siitä, että tapaaminen tapahtuu ei-kenenkään maaperällä. Ei tarvitse tulla vieraaseen ympäristöön ja keskustelut ovat jollakin tavalla tasavertaisempia.

Nurhosen mukaan monet asiakkaat, jotka ovat hiukan epäröiden tarttuneet videotapaamisen mahdollisuuteen, ovat yllättyneet myönteisesti.

– Toisaalta on niitäkin, jotka kaipaavat ihmistä keskustelemaan samaan tilaan, video jännittää ja on vaikea löytää tapaa kommunikoida luonnollisesti useankaan tapaamisen jälkeen. Silloin on mahdollisuuksien mukaan parempi tavata lähi-tapaamisena tai puhelimen välityksellä.

Oman lisänsä videoneuvotteluihin tuovat toisinaan ilmenevät tekniset ongelmat, joita Pellikan ja Nurhosen mukaan on ollut kuitenkin varsin vähän. Tarvittaessa videoyhteys on vaihdettu lennossa puheluksi.

– Kyllähän se vaikuttaa vuorovaikutuksen laatuun, jos yhteys takkuilee, ääni ja kuva kulkee eri tahtia tai puhe puuroutuu. Toisaalta psykoterapia-tutkimuksesta tiedetään, että edes huonolaatuinen videoyhteys ei heikennä suhteen laatua tai hoidon vaikuttavuutta, jos mietitään prosessia kokonaisuutena, kertoo Nurhonen.

” Osa ihmisistä tykkää siitä, että tapaaminen tapahtuu ei-kenenkään maaperällä.

PERHENEUVOJA PIIA NURHONEN

VIDEOVÄLITTEISESSÄ PERHENEUVONNASSA käytetään Teams-videoneuvottelutekniikkaa. Ajanvarauksen yhteydessä asiakkaille kerrotaan etäyhteyksistä ja heidän kanssaan tehdään sopimus etäpalveluiden käytöstä.

Ennen tapaamista asiakkaille lähetetään linkki videoneuvotteluun turvasähköpostilla, jossa toteutuu kaksivaiheisen tunnistautumisen periaate.

– Asiakkaat käyttävät omia laitteitaan. Tietokoneella videoneuvottelu toimii nettiselaimen avulla, mobiililaitteilla taas maksuttomalla Teams-sovelluksella, joka löytyy sovelluskaupoista. Yhteys on luonnollisesti suojattu, kertoo Nurhonen.

Tärkeätä on, että asiakkaat ovat tapaamisen ajan rauhallisessa, yksityisen keskustelun mahdollistavassa tilassa.

– Asiakkaat voivat olla myös fyysisesti eri paikoissa keskenään, toteaa Pellikka.

POIKKEUSTILAN ALKAMISESTA lähtien perheneuvonnan palvelut on Joensuussa toteutettu

” Etäneuvonta lisää perheneuvonnan tavoitettavuutta välimatkojen ja ajankäytön takia.

PERHEASIAIN NEUVOTTELUKESKUKSEN JOHTAJA ANNA-RIITTA PELLIKKA

valtaosin etänä. Vuoden 2021 käynneistä 13 % on ollut lähitapaamisia, 54 % tapahtunut videoyhteydellä ja 33 % puhelimitse.

Lähitapaamisia on sovittu epidemiatilanteen ja voimassa olevien suositusten puitteissa. Käytännön työssä on huomattu, että vaihtelevassa tilanteessa etätapaaminen toteutuu varmemmin ja siksikin sitä on suosittu.

– Jos asiakkaalla ei ole ollut sopivaa laitetta tai sopivaa paikkaa keskustella, on kesästä alkaen voitu sopia myös käynti, samoin jos etäyhteys ei vaikeiden ongelmien kanssa tunnu turvalliselta. Lähikäynnit on pyritty toteuttamaan niin, ettei kävijälle tulisi kontakteja muiden kuin oman perheneuvojan kanssa, kertoo Pellikka.

Nyt, kun etäneuvottelut on otettu perheneuvonnan työssä haltuun ja kokemukset ovat voittoisista hyviä, palvelusta ei haluta kokonaan luopua, vaikka koronarajoitukset päättyisivätkin.

– Perheneuvonnassa valmistellaan parhaillaan toimintasuunnitelmaa, johon kuuluu etäpalveluiden vakiinnuttaminen osaksi perheneuvonnan palveluja. Etäneuvonta lisää perheneuvonnan tavoitettavuutta muun muassa välimatkojen ja ajankäytön takia, toteaa Pellikka.

Virpi Hyvärinen

Joensuun perheasiain neuvottelukeskus

- terapeutista keskusteluapua parisuhteen ja perheen ongelmiin
- perheasioiden sovittelua lasten huollon ja yhteisen vanhemmuuden ristiriitoihin erotilanteessa
- maksuton, luottamuksellinen palvelu
- avoin kaikille Pohjois-Karjalan maakunnan alueella asuville
- ajanvaraus ma, ke ja to klo 9–11 ja ti klo 10–12, p. 050 430 8472
- keskus on osa Joensuun ev.lut. seurakuntayhtymää

some

Joensuun seurakunnat somessa

- Facebook: @luterilainenkirKKOjoensuussa
- Twitter: @Joensuunevl
- Instagram: @toivontahden
- YouTube: Toivon tähden – Luterilainen kirkko Joensuussa

lyhyesti

Kontiolahden seurakunta liittyy Kuopion aluekeskusrekisteriin

KONTIOLAHDEN seurakunta liittyy Kuopion aluekeskusrekisteriin 1.10.2021 alkaen. Seurakuntalaisille aluekeskusrekisteriin siirtyminen näkyy ennen kaikkea virkatodistuksia ja sukuselvityksiä tilattaessa. Niiden tilaukset tehdään jatkossa oman seurakunnan sijaan suoraan aluekeskusrekisteriin. Myös avioliiton esteiden tutkinnat hoidetaan aluekeskusrekisterissä.

Asiointi ei edellytä matkustamista paikan päälle, vaan asiakkaita palvellaan myös puhelimitse ja sähköpostin välityksellä. Virkatodistus- ja sukuselvitystilauksissa käytössä on myös nettilomake, ja avioliiton esteiden tutkinnankin voi laittaa vireille sähköisessä palvelussa. Tarjolla on myös opastusta kastetta, avioliiton esteiden tutkintaa, lapsen nimen valintaa, puolisoiden

sukunimen valintaa ja kirkkoon liittymistä koskeissa kysymyksissä.

Muutoksen tavoitteena on mm. parantaa seurakuntalaisten saamaa palvelua. Selkeimmin muutos näkyy sukuselvityksiä tilattaessa. Aiemmin sukuselvitykset piti tilata erikseen kaikista seurakunnista, mutta jatkossa kaikki keskusrekisteriin kuuluvan seurakunnan jäseniä koskevat todistukset saa yhdellä tilauksella aluekeskusrekisteristä.

Aluekeskusrekisterien perustaminen liittyy valtakunnalliseen hankkeeseen, jossa kirkonkirjojenpidon tehtäviä pyritään keskittämään suurempiin yksiköihin. Kun ns. tukitoiminnot hoidetaan suuremmissa yksiköissä, seurakunnat voivat paremmin keskittyä varsinaiseen seurakunnalliseen toimintaansa.

Salla Romo Kontiolahden kirkkoherran sijaiseksi

KONTIOLAHDEN kirkkoherra **Jukka Reinikainen** jää virkavapaalle 5. lokakuuta alkaen ja siirtyy turistipapiksi Gran Canarialle. Virkavapaa kestää 4. huhtikuuta 2022 saakka.

Kontiolahden kirkkoherran virkavapaan ajan sijaisena toimii **Salla Romo**, joka työskentelee tällä hetkellä Joensuun seurakunnan I kapalaisena.

eOmistaja

Kadotitko jotain seurakuntien tiloihin – kokeile uutta löytötavarapalvelua

JOENSUUN seurakuntayhtymän tilojen ja hautausmaiden löytötavarat syötetään jatkossa verkkopohjaiseen eOmistaja-palveluun. Palvelun kautta omistajat voivat etsiä kadottamia tavaraita helposti verkossa.

Palvelu toimii osoitteessa **eomistaja.fi/löytö**. Uutta löytötavarapalvelua kokeillaan kaikissa Joensuun seurakuntayhtymään kuuluvissa seurakunnissa vähintään tammi-kuun loppuun saakka.

Kirkkoraatiin kuuluvat Helena Hulmi (vas.), Janne Riiheläinen (pj., kesk.), Iiris Lehto ja Heimo Karhapää (oik.). Pappi Antti Kyytsönen tuo keskustelun lomaan teologin näkökulman.

Asiaviihdettä ajankohtaisista teemoista

MONIÄÄNISYYS. Pielisensuun seurakunnan Kirkkoraati tarjoaa viihdyttävää, sivistynyttä ja rakentavasti erimielistä yhteiskunnallista keskustelua, jossa kirkko ja usko ovat luontevasti mukana.

PIELISENSUUN KIRKONMÄELLÄ kuullaan tänä syksynä kiinnostavaa keskustelua, kun Kirkkoraati kokoontuu kerran kuussa lauantaina ruotimaan ajankohtaisia aiheita.

Raadin tavoitteena on tarjota faktapohjaista, sivistynyttä yhteiskunnallista keskustelua, jossa kirkko ja usko ovat läsnä luonnollisella tavalla.

Tarkoituksena ei ole löytää oikeita vastauksia, vaan erilaisia tapoja hahmottaa käsiteltävää teemaa, avaa idean isä ja raadin puheenjohtaja **Janne "Rysky" Riiheläinen** tapahtumakonseptin ideaa.

KIRKKORAATI ON neljän hengen vakio-kokoonpano, joka yhdessä päättää käsiteltävän aiheen tai teeman. Joku tai jotkut

raadista alustavat aihetta lyhyesti ja sen jälkeen alkaa keskustelu.

– Myös yleisöä valmistellaan tarjoamalla sosiaalisen median kautta erilaisia tiedonlähteitä Kirkkoraadin aiheeseen, kertoo Riiheläinen.

Yhtenä osana puolentoista tunnin keskustelua on Pielisensuun seurakunnan aikuistyön pappi **Antti Kyytsösen** vastuulla oleva "Mitä Raamattu sanoo tästä?" -osio.

– Siinä haetaan illan aiheeseen teologista näkökulmaa. Samalla se rytmittää tapahtumaa ja antaa pienen hengähdystauon raadille, kertoo Riiheläinen.

Vaikka tapahtumakonseptin selkäranka ovat keskustelijat, voidaan puolentoista tunnin aikaan sisällyttää rytmivaihdoksia esimerkiksi inserttien, yleisökysymysten ja -kommenttien muodossa.

RAADIN KOKOONPANOSSA on kiinnitetty erityistä huomiota siihen, että erilaiset näkökulmat ja katsomukset tulisivat keskusteluissa edustetuiksi.

Joensuulainen kunta- ja seurakuntapoliitikko, musiikin lehtori **Helena Hulmi** (68 v.) kokee edustavansa raadissa "aivan tavallista seurakuntalaista". Kirkko on ollut Hulmille turvapaikka ja tärkeä arvojen antaja lapsuuskodista lähtien. Erityisen lähellä Hulmin sydäntä on kirkon musiikkielämä.

– Tuon keskusteluun yhteiskunnallista

näkökulmaa. Minua kiinnostaa erityisesti seurakuntalaisten sitouttaminen seurakuntaelämään, matala kynnyks lähestyä kirkkoa ja sen toimintoja. Koen myös olevani melkoisen kriittinen pohtiessani kirkon nykytilannetta.

HERÄTYSKRISTILLISTÄ NÄKÖKULMAA raatiin tuo joensuulainen rakennusinsinööri, pitkän linjan seurakunta- ja kirkkopoliitikko **Heimo Karhapää** (77 v.). Kansanlähetyksen toiminnassa aktiivisesti mukana oleva Karhapää kertoo kokeneensa hengellisen herätyksen vuonna 1965 ja osallistuneensa kirkon toimintaan sen jälkeen säännöllisesti.

– Haluan tuoda esille kirkkomme ainutlaatuisen tehtävän: Jumalan sanan julistamisen, sakramenttien jakamisen, kristillisen sanoman levittämisen sekä lähimmäisenrakkauden toteuttamisen. Voisin sanoa näin: Raamattu rakkaaksi, evankeliumi kaikille.

41-VUOTIAS TUTKIJA, Joensuun seurakunnan luottamushenkilö ja Pohjois-Karjalan Seta ry:n puheenjohtaja **Iiris Lehto** kertoo suhteensa kirkkoon monipuolistuneen viime vuosina ja kirkon jäsenyyden olevan hänelle tärkeä. Hän näkee kirkon yhtenä keskeisenä yhteiskunnallisena toimijana ja lähestyy kirkon perustehtävää arkisen elämän ja kohtaamisten kautta.

– Läheisiä teemoja ovat mm. oikeudenmukaisuuden ja yhdenvertaisuuden edistäminen, luonnosta huolehtiminen, yksinäisyys sekä seurakuntalaisten moninaisuuden huomioiminen. Vielä on tehtävää, että kirkko olisi turvallisempi ja avoimempi kaikille.

PUHEENJOHTAJANA TOIMIVA Janne Riiheläinen (55 v.) on joensuulainen viestintäalan monitoimija, joka tunnetaan aktiivisena yhteiskunnallisena keskustelijana. Riiheläinen toimii luottamushenkilönä kirkossa niin paikallistasolla Joensuussa kuin varaedustajana hiippakuntavaltuustossa ja kirkolliskokouksessa.

Virpi Hyvärinen

Kirkkoraati Pielisensuun kirkolla

- la 2.10., 6.11. ja 4.12. klo 16.30–18
- huom! 6.11. poikkeuksellisesti Joensuun srk-keskuksessa
- kaikille avointa, maksutonta toimintaa
- seurattavissa paikan päällä ja striimattuna Toivon tähden -kanavalla YouTubessa, jossa nähtävänä 2 viikon ajan myös tallenteena

”Riisu kengät jalastasi, sillä paikka, jossa seisot, on pyhä”

2. MOOS. 3:5

MIKKELINPÄIVÄN RAAMATUNKOH-DAT kertovat Jumalan ja ihmisen kohtaamisista. Jumala puhuu näissä kertomuksissa ihmisille sanansaattajan kautta.

Jumalan pyhä läsnäolo näyttäytyy Joosuan ja Herran sotajoukon päällikön kohtaamisessa. Päällikkö käskää Joosua riisumaan kengät, koska hän seisoo pyhällä maalla.

Pietari puolestaan on vankeudessa ja Herran enkeli käy pelastamassa hänet ihmeellisellä tavalla. Pietari ymmärsi tapahtuneen, kun enkeli hävisi: ”Totisesti, nyt tiedän, mitä tapahtui! Herra lähetti enkelinsä ja auttoi minut Herodeksen käsistä, pelasti minut kaikesta siitä, mitä tämä kansa toivoi minulle tapahtuvan.”

Evankeliumitekstissä opetuslapset kysyvät Jeesukselta, kuka on suurin taivasten valtakunnassa.

MIETIN NÄITÄ tekstejä ja sitä, millä tavoin Pyhä voi meitä koskettaa. Joosua ymmärsi heti puhuteltuaan sotilasta, että nyt ollaan tekemisissä Jumalan voiman kanssa, hän polvistui, kumartui ja kysyi, mitä hänen odotetaan tekevän.

Pietari totteli unenpöpperössä enkelin ohjeita ja ymmärsi jälkeensä, miten Jumala oli häntä auttanut.

Opetuslapset olivat Jeesuksen seurassa ja olivat kiinnostuneita siitä, kuka on suurin taivasten valtakunnassa. Hei-

tä siis kiinnosti Pyhän valta-asetelmat. Nöyrytyminen ja lapsenkaltaisuus oli vastaus tähän kysymykseen.

MILLÄ TAVALLA tämän ajan ihminen kohtaa Pyhän? Lankeaako hän polvilleen ja nöyrytyy? Huomaako hän Jumalan läsnäolon ja avun vasta jälkeensä? Vai kiinnostaako häntä enemmän oma asema pyhyiden valtaistuimella?

Jumalalla on meille asiaa tänäänkin, ja hän viestii monin tavoin sanansaattajien välityksellä. Hän lyö meidät välillä polvilleen, toisinaan taas auttaa vaikean vaiheen yli unenomaisella, ihmeellisellä tavalla. Meidän tehtävämme ei ole huoletta siitä, kuka on suurin siinä todellisuudessa, josta emme taida paljonkaan ymmärtää.

”RIISU KENGÄT, maa, jolla seisot on Herran, pyhää ja puhdasta maata. Katso ja kuuntele hiljaa, vaikka paljon et ymmärtää saata. Paina pääsi, maa jolla seisot on Herran, Hän itse puhuu ja kuulee, koskettaa meitä kuin viljaa, sillä Jumalan pelloilla tuulee. Joskus ajaton kohtaa ajan, Silloin Jumalan aavistaa. Joskus rajaton kohtaa rajan, silloin Pyhä koskettaa.” (Pekka Simojoki, Pyhän kosketus)

Eija Majasaari
sairaalapastori

Joensuun ev.lut. seurakuntayhtymä

kirkkovuosi

Mikkelinpäivä, su 3.10.2021

Jumalan sanansaattajat

Kristus on saavuttanut ratkaisevan voiton pahan valloista, mutta taistelu jatkuu edelleen maailmassa. Jumalan sanansaattajina enkelit suojelevat ja opastavat ihmistä ja muistuttavat häntä Jumalan tahdon mukaisesta elämästä.

Liturginen väri: valkoinen, maanantaista lauantaihin vihreä
Päivän teksti: Ps. 103:19–22, Joos. 5:13–15, Ap. t. 12:5–11, Matt. 18:1–6 (7–9) 10

20. sunnuntai helluntaista, 10.10.2021
Usko ja epäusko

Usko näkee Jeesuksessa Jumalan Pojan, jolla on valta tehdä Jumalan tekoja. Usko ja epäusko taistelevat myös jokaisen kristityn sydämessä. Siksi Jeesuksen seuraaja joutuu arvioimaan oman uskonsa perusteita. Liturginen väri: vihreä
Päivän teksti: Ps. 78:1–8, 4. Moos. 21:4–9, Kol. 1:19–23, Joh. 7:40–52

21. sunnuntai helluntaista, 17.10.2021

Jeesuksen lähettiläät

Jeesus julisti, että Jumalan valtakunta on lahja. Hän lupasi syntien anteeksiantamuksen kaikkein syntisimmillekin. Jeesus lähettää oman sa maailmaan todistamaan tästä armosta ja palvelemaan ihmisiä hänen nimessään.

Liturginen väri: vihreä
Päivän teksti: Ps. 145:8–13, Aam. 7:10–15, Gal. 4:12–20, Joh. 13:16–20

Reformaation päivä, su 24.10.2021
Uskon perustus

Jumala ei unohda kansaansa, vaan antaa kirkolle uudistumisen aikoja ja niitä ihmisiä, jotka auttavat meitä palaamaan kristillisen uskomme perusteisiin, Raamattuun ja sen julistamaan uskonvanhurskauteen.

Liturginen väri: vihreä
Päivän teksti: Ps. 46:2–8, Jer. 17:5–8, Room. 10:12–18, Matt. 5:13–16

kastetut

Joensuu

Lucas Adrian Matias Hietala
Sisu Eemil Kolehmainen
Robin Kasper Laitinen
Veela Anni Amaiia Makkonen (Vuosaaren srk)
Emma Eliina Ryhänen

Pielisensuu

Nuutti Sammel Eskola
Konsta Aukusti Hintikka
Aino Olivia Ikonen
Vieno Ilona Karsikas
Otso Olavi Kiukkonen
Sebastian Kristian Kokkola
Tyyne Irja Tellervo Kuokkanen
Konsta Kasper Viljami Lemström
Aatos Juhani Makkonen
Lilja-Maria Amalia Malaty (Malmin srk)
Milla Julia Naumanen
Matias Onni Eero Niiranen
Leona Amanda Ojala
Atte Elias Pietarinen
Tor Pintens
Anton Elias Putto
Leevi Juhani Puustinen
Väinö Olavi Siitonen
Aada Marja Anneli Soikkeli
Julius Kasper Tahvanainen
Eveliina Kaisa Helena Wüstenberg

Rantakylä

Sabrina Maire Ilona Gorbunovas
Hiro Pentti Antero Kolehmainen
Eevi Aurora Kummunmäki
Sampo Hannes Lehikoinen
Valma Jaana Elea Marttila
Alpi Kaspian Suoniemi
Arho Kasper Suoniemi
Jenna Jasmin Suoniemi

Pyhäselkä

Neo Eemil Joonatan Back
Väinö Walter Hirvonen
Tomi Tapani Kakkonen
Urho Antti Juhani Kanerva
Ronja Alina Otronen
Aarne Edwin Sotikov
Miina Olivia Karoliina Taskinen

Eno

Menni Eveliina Eila Markoff
Onni Tapani Pekanpoika Timonen
Ilona Johanna Liisa Vänskä

Vaara-Karjala

Oskari Alpo Johannes Juvonen
Milla Aurora Wilhelmiina Karttunen
Eevi Elina Mäkelä

Kontiolahti

Elma Inari Aalto
Oliver Aarni Eskola
Tiitus Esa Olavi Hakkarainen
Jasper Otso Kalervo Hirvonen
Essi Marikki Hyppönen
Emilia Eira Kärhä
Aava Ellen Laukkanen
Kaapo Juho Hans Majoinen
Into Nestor Malinen
Valto Urho Tapani Mikkonen
Max Samuel Myller
Erin Ida Ilona Nuutinen
Sami Kaapo Olavi Pehkonen
Jesper Topi Lucas Rönkä
Venla Aurora Annika Saarinen
Sofi Aurora Sotti

kuulutetut

Joensuu

Harri Olavi Jääskeläinen ja
Jetta Kristina Seppänen
Sasu Antti Johannes Kallio ja
Ella Eveliina Matilda Toivanen
Hannu Santeri Pitkänen ja
Hanne Marika Viljakainen

Pielisensuu

Niko Markus Rissanen ja
Anni Mari Emilia Surakka

Rantakylä

Janne Petteri Kummunmäki ja
Ella Jaana Hannele Ikonen

hautaan siunatut

Joensuu

Aulis Antero Karjalainen 95 v
Pentti Vätänen 95 v
Raili Raila Barbara Eskelinen 93 v
Aino Edit Päivinen 93 v
Kerttu Annikki Saarelainen 93 v
Raili Anita Penttinen 91 v
Hilja Tietäväinen 90 v
Eeva Helena Siikanen 85 v
Maija Liisa Karhema 83 v
Urho Olavi Martikainen 83 v
Arvo Kalevi Ikonen 82 v (Tohmajärven srk)
Eine Vappu Karhapää 82 v
Pekka Alpo Lehikoinen 80 v
Päivi Anneli Nousiainen 72 v
Juha Terho Sakari Vatanen 71 v
Teuvo Ilmari Vauhkala 69 v
Markku Gröhn 68 v (Kiteen srk)
Erkki Osvald Pyykkö 68 v
Eeva Eliina Ratinen 64 v
Jarmo Eemil Luukkonen 59 v

Pielisensuu

Aune Elvi Karmakainen 101 v
Aune Sisko Honkanen 96 v
Liisa Uski 95 v
Kerttu Ryymin 93 v
Erkki Olavi Tolvanen 92 v
Mirja Aulikki Hämäläinen 91 v
Pekka Keränen 84 v
Aila Pirjo Jokinen 82 v
Laina Kaarina Mustonen 82 v
Taimi Marjatta Pakarinen 81 v
Pirjo Kaarina Hirvonen 72 v
Leena Irene Jalkanen 70 v
Kaija Mirjami Pakarinen 70 v
Kari Antero Orpana 63 v
Heidi Marjukka Taskinen 54 v
Joni Markus Potkonen 30 v

Rantakylä

Veikko Antero Hyvärinen 88 v
Pertti Juhani Turunen 84 v

Matti Juhani Kilpinen 80 v
Reino Olavi Nuutinen 76 v
Risto Juhani Ikonen 74 v
Urho Olavi Hassinen 70 v
Kaija Sinikka Maaranen 67 v
Kaisa Helena Lindell 41 v (Paavalin srk)

Pyhäselkä

Eila Rösch 92 v
Sirkka Maria Sormunen 92 v
Ari Tapio Vattulainen 61 v (Tohmajärven srk)
Jari Tapani Kareinen 58 v

Eno

Siiri Iida Annikki Elovaara 93 v
Tuula Anneli Heikura 85 v
Irja Inkeri Kukkonen 84 v
Jaakko Pentti Heikura 81 v
Antti Einari Ikonen 81 v
Pentti Juhani Keronen 77 v
Osma Ilmari Manninen 74 v
Martti Olavi Jaatinen 71 v
Margit Marja Hirvonen 69 v

Vaara-Karjala

Laura Kyllikki Puhakka 94 v
Olli Jormanainen 91 v
Maila Mirjami Heinonen 88 v
Anna Eliina Puhakka 84 v
Esko Tapani Hakkarainen 85v
Matti Johannes Mikkonen 80 v
Reino Matias Malo 75 v
Jouko Markku Juhani Vänskä 75 v
Merja Helinä Timonen 69 v

Kontiolahti

Toimi Antero Vartiainen 89 v
Maija Esteri Rosenius 84 v
Pertti Antero Pihlman 82 v
Raili Liisa Heiskanen 75 v
Jouko Tapio Hartikainen 61 v

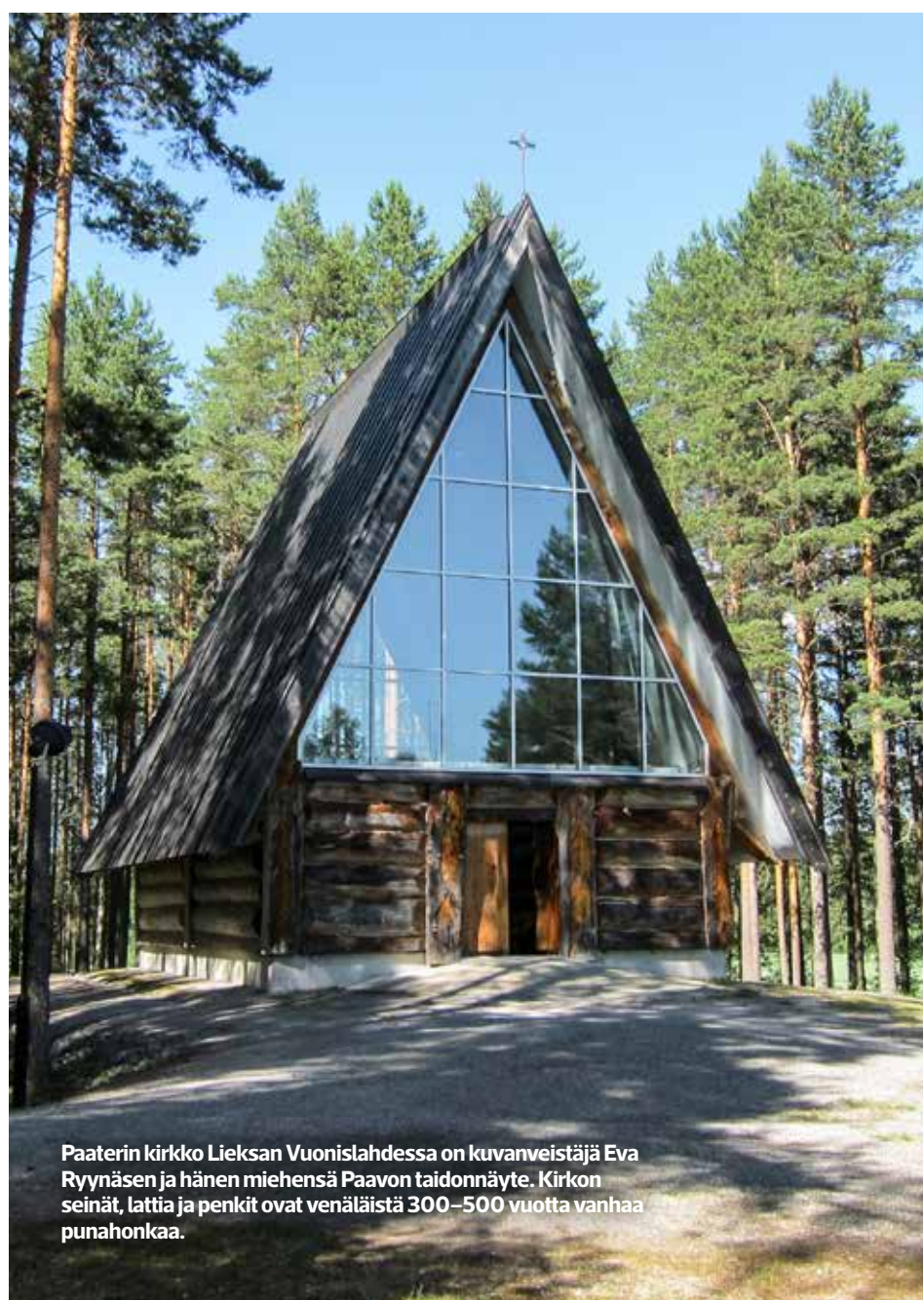
Kaarlo Riikonen (oik.) lahjoitti Enon seurakunnalle Eino Härkösen teoksen, jossa ollaan Pielisjoen rannalla ruoan ääressä. Vt. kirkkoherra Markku Koistinen iloitsee uuteen seurakuntataloon sijoitetusta maalauksesta.

Enon kirkon alttaritaulun on maalannut Eino Härkönen, joka suosi realistista tyyliä. Taulun naisten mallina Härkönen käytti omaa Alli-vaimoaan, Jeesuksen mallina toimi Antti Heiskanen.

Joensuun kirkon kattoa ja seiniä koristavat lukuisat kasviaiheet. Arkkitehdin suunnittelemat koristemaalaukset toteutti joensuulainen maalarimestari August Grönroos. Kirkko valmistui vuonna 1903.

Paaterin kirkko Lieksan Vuonislahdessa on kuvanveistäjä Eva Ryynäsen ja hänen miehensä Paavon taidonnäyte. Kirkon seinät, lattia ja penkit ovat venäläistä 300–500 vuotta vanhaa punahonkaa.

TAIDETEOSTEN TAKANA

KIRKKOTAIDE. Pohjois-Karjalassa on lukuisia kirkkotaiteen teoksia, joista jokaisella on oma ainutlaatuinen tarinansa. Enon uuden seurakuntatalon seinää koristaa Eino Härkösen teos, joka päättyi seurakunnalle lahjoituksena.

VIIKE kesänä muuan mies kutsui Enon vt. kirkkoherra **Markku Koistisen** luokseen. Koistinen arveli, että kyse oli tavanomaisesta käynnistä, mutta miehen mielessä olikin erityinen asia.

– Hän vei minut olohuoneeseen, näytti seinällä olevaa taulua ja sanoi, että tiedät varmaan, mikä tämä on,

Koistinen kertoo.

Koistinen tunnisti taulun tekijän. Härkösenhän siinä oli, ja tarkemmin sanottuna yksi versio taiteilijan suosimasta kalatulilla-teemasta. Enolainen taiteilija **Eino Härkönen** tunnetaan maakunnan kirkollisissa piireissä useista alttaritauluistaan.

Koistisen luokseen kutsunut **Kaarlo Riikonen** oli ostanut teoksen kolmisenkymmentä vuotta sitten eteläsuomalaisesta huutokaupasta. Hän ei halunnut taulun lähtevän enää maailmalle. Niinpä hän kysyi Koistiselta, ottaisiko Enon seurakunta teoksen vastaan.

SEURAKUNTAYHTYMÄN taidetyöryhmä kävi katsomassa ja kuvaamassa teosta. Toimikunnan asiantuntija, taide-museo Onnin eläkkeellä oleva intendentti **Ulla Pennanen**, selvitti teoksen taustoja.

– Väriskaala, ilmaisukieli, käsiala, aihepiiri, sommitelu ja henkilöiden kuvaus on kyseisessä teoksessa Eino Härköselä ominaista. Ainoastaan signeeraus ei vaikuta hänen tekemältään, vaan myöhemmin lisätyltä, Pennanen kertoo.

Teos voi olla luonnos jotakin toista teosta varten, arvioi Pennanen. Härkönen jätti toisinaan signeeraamatta teokset, joita hän ei pitänyt lopullisina.

– Joensuun kaupungin kokoelmissa on hieman suurempi kalatulilla-aihe, jossa on samantyyppinen vasemmanpuoleinen henkilö, Pennanen analysoi.

Teos on maalattu vuoden 1911 tienoilla. Jossain vaiheessa sitä on puhdistettu ja sen värit ovat heleät. Pennanen suositteli seurakuntaa ottamaan lahjoituksen vastaan.

Härkösen teoksessa ollaan Pielisjoen rannalla ruoan ääressä. Taulu on sekä teemaltaan että väreiltään mitä sopivin Enon uuden seurakuntatalon ruokailutilaan.

Topi Linjama

Joensuun kirkon kattomaalaukset

VUONNA 1903 valmistunut Joensuun evankelisluterilainen kirkko edustaa uusgoottilaista tyyliä. Sen suunnitteli Suomen tuotteliain kirkkoarkkitehti **Josef Stenbäck** (1854–1929). Hänen suunnitelmiensa mukaan rakennettiin vuosina 1891–1928 kaikkiaan 35 kirkkoa.

Erityistä Joensuun kirkossa on sen kattoholviston maalatut keveän hengittävät kasviaiheet. Arkkitehdin suunnittelemat koristemaalaukset toteutti joensuulainen maalarimestari **August Grönroos**. Ne on maalattu secco-tekniikalla kuivalle kalkkirappauspinnalle.

Kirkon keskilaivan kattoon on maalattu koivu, pihlaja ja tammi. Sivulaivoissa on kuusi-, mänty- ja kataja-aiheet. Eteishallista, portaikoista ja urkuparvilta löytyvät syreeni, tuomi, raita ja leppä tai haapa, kertoo **Katariina Melvas** taidehistorian pro gradu -työssään *Paratiisista pyhään lehtoon – Josef Stenbäckin suunnitteleman Joensuun evankelis-luterilaisen kirkon kattomaalauksen symboliikka*.

HOLVIKAARISTA voi löytää esimerkiksi liekokasvin, ohdakkeen ja mesiangervon. Kotoiset lehti- ja havupuut on kuvattu yleensä kukkivina.

Ainoa ei-kotoperäinen laji, viiniköynnös, on kuvattu elonkorjuun asussa. Viiniköynnös koristaa kirkon kuorin kattoa. Se viittaa ehtoollisen sakramenttiin ja Kristukseen, totiseen viinipuuhun.

Muiden kasvien symboliikassa on enemmän tulkinanvaraa.

Koristeaiheiden tausta on jugendin tyyli-ihanteissa, vaikka niiden naturalistinen toteutus poikkeaaakin jugendista. Niissä voi nähdä viittauksen paratiisiin puutarhaan, jossa ”Herra Jumala kasvatti maasta kaikkinaisia puita”. Kasviaiheet on saatettu omana aikanaan yhdistää itsenäisyysaatteeseen, arvelee Melvas.

Eino Härkösen alttaritaulut

ENON KIRKON alttaritaulu kuvaa Jeesusta ristillä. Ristin ympärillä on Maria ja muita naisia, Johannes sekä roomalainen sotilas. Jeesus on kallistanut päänsä vasenta olkaansa vasten.

Alttaritaulu on Enon oman pojan, **Eino Härkösen** (1886–1944), vuonna 1930 maalaama. Härkönen maalasi vuosien 1914 ja 1942 välillä alttaritaulut Enon lisäksi Outokummun Kuusjärven, Rääkkylän, Valtimon ja Tuupovaaran kirkkoihin.

Härkönen sai oppinsa Helsingissä ja Pariisissa, mutta palasi opintojen jälkeen takaisin synnyinseuduilleen. **Rudolf Koivu** ja muut taiteilijaystävät houkuttelivat Här-

köstä Helsingin sykkeeseen, mutta tämä eleli mieluummin luontaistaloudessa Kaltimojärven rannalla.

HÄRKÖNEN suosi realistista tyyliä ja malleina olivat tavalliset ihmiset. Enon kirkon alttaritaulun naisten mallina toimi Härkösen vaimo **Alli**. Johanneksena oli **Heikki Kekäläinen** ja sotilaana **Timo Ristiniemi**.

Jeesuksen mallina oli **Antti Heiskanen**, joka oli mallina myös Rääkkylän alttaritaulun Jeesukselle. Kerrotaan, että Heiskanen oli avioitumassa ja morsian olisi halunnut tämän ajavan partansa. Härkönen joutui maksamaan ylimääräistä sadakseen mallinsa pitämään partansa.

Henkilöhahmojen tunnistettavuutta saatettiin pitää tunnelmaa häiritsevänä tekijänä. Mutta juuri heidän yksilöllisyytensä ja persoonallisuutensa antavat Härkösen alttaritauluille elämänläheistä omaleimaisuutta, sanoo **Ervo Vesterinen** Härkösestä kertovassa kirjassaan *Kalatulilla Pohjois-Karjalassa*.

Paateri, puun valtakunta

KUVANVEISTÄJÄ Eva Ryynäsen (1915–2001) viidestäsadasta työstä mittavin oli kirkko, jonka hän rakensi miehensä kanssa Paateriin, Lieksan Vuonislahteen. Vuonna 1991 valmistuneessa kirkossa pidetään kesäisin jumalanpalveluksia, häitä, konsertteja ja muita tilaisuuksia.

Aloite kirkkoon tuli paikalliselta isännältä, joka kiinnitti huomiota pihalla olleisiin komeisiin honkiin. Näistähän tekisi vaikka kokonaisen kirkon, tämä tuumi. Idea sai vastakaikua.

Eva Ryynänen suunnitteli kirkon ja veisti sen sisustuksen yhdessä miehensä **Paavon** kanssa. Varsinaisesta rakennustyöstä vastasivat Lieksan kaupungin palkkaamat kirvesmiehet.

Kirkon seinät, lattia ja penkit ovat venäläistä 300–500 vuotta vanhaa punahonkaa. Leveät ovet on veistetty kanadalaisesta jättiläistuijasta.

ALTARIVEISTOKSENA on valtava kuusen juurakko. Ruokolahdella kasvanut puu oli aikanaan yksi Suomen suurimmista. Se oli kaadettava, kun salama iski siihen 1976. Juurakko tarjottiin Ryynästen käyttöön.

Paateri oli Eva ja Paavo Ryynäsen koti ja heidän elämäntyönsä muistomerkki. Tilalla sijaitsee kirkon lisäksi ateljee, kahvila, Ryynästen asuintalo sekä saunamökki, jossa pariskunta asui ensimmäiset vuotensa.

Paateri on myös puun valtakunta: kaikki rakennukset ovat puisia, puut hallitsevat maisemaa, puuta on valtaosa Paaterin veistoksista ja huonekaluista.

Ryynäset testamenttasivat tilan Lieksan kaupungille. Nykyisin se on osa Pielisen museota.

Topi Linjama

Pyhäselässä pyöräillään ilmaston hyväksi

UPOUSSI SÄHKÖPYÖRÄ on kiidättänyt Pyhäselän seurakunnan työntekijöitä paikasta toiseen kesästä lähtien. Seurakunnan hankkima pyörä on kaikkien työntekijöiden yhteisessä käytössä.

Diakoniatyöntekijä **Lea Vuojolainen** on testannut sähköpyörää muun muassa kotikäyntejä tehdessään ja kerhohuoneelle suunnatessaan. Reppu ja kaupakassi ovat kulkeneet kätevästi mukana pyörän korissa.

– Pyörä on hyvä kulkuväline, sillä meillä Pyhäselässä on melko lyhyet matkat asiakaskäynneille, kauppaan, kerhohuoneelle Lahjanpuistoon sekä Reijolaan. Matkan pituus vaihtelee kahdesta viiteentoista kilometriin, Vuojolainen kertoo.

– Pyörällä on nopea ja helppo ajella, eikä tule hiki, vaikka sydämen syke kyllä nousee.

AUTON VAIHTAMINEN sähköpyörään sopii erinomaisesti Joensuun seurakuntayhtymän

ympäristönäkemykseen. Aiemmin tänä vuonna uusitus ympäristödiplomissa huomioidaan kaikenlainen työ ympäristön hyväksi.

– Idea sähköpyörän hankkimiseen lähti siitä, kun on ollut puhetta ilmastonmuutoksesta ja miettimme, miten niitä päästöjä voisi itse kukin vähentää. Moni työntekijä on sanonut, että pienet matkat voisi ihan hyvin kulkea pyörälläkin. Siinä saa samalla liikuntaa ja raitista ilmaa, Vuojolainen sanoo.

” Idea sähköpyörän hankkimiseen lähti siitä, kun on ollut puhetta ilmastonmuutoksesta ja miettimme, miten niitä päästöjä voisi itse kukin vähentää.

LEA VUOJOLAINEN

Pyörässä on kolme eri voimakkuutta ja seitsemän vaihdetta, joiden avulla pääsee liikkumaan sujuvasti myös vastatuuleen ja ylämäkeen. Yhdellä latauskerralla voi ajaa noin 85 kilometriä.

– Talvella voi tulla haasteita akun kestävyys suhteen, mutta ehkä lyhyitä matkoja voi talvellakin ajella, Vuojolainen suunnittelee.

Kirsi Taskinen

Diakoniatyöntekijä Lea Vuojolainen on ollut tyytyväinen Pyhäselän seurakunnan yhteiseen sähköpyörään, jolla hoituvat sujuvasti asiakaskäynnit, kauppareissut ja muut lyhyemmät työmatkat.

Kontiolahden kotaan ovat kaikki tervetulleita

KONTIOLAHDELLA ihasteltiin viime viikolla uutta kokoontumisaikaa, kun seurakuntakeskuksen takapihan uusi kota avattiin käyttöön. Avajaisissa vieraili viitisenkymmentä seurakuntalaista sekä seurakunnan vapaaehtoisia tutustumassa kotaan, nauttimassa virvokkeita ja laulamassa nuotiolauluja.

Kontiolahden seurakunnan omistama kota on tarkoitettu kaikkien seurakuntalaisten käyttöön ympärivuotisesti.

– Kota on koko seurakunnan yhteinen ja sinne ovat tervetulleita ihan kaikki, kertoo Kontiolahden kirkkoherra **Jukka**

Reinikainen, joka siunasi kodan avaistilaisuudessa.

Uusi kota monipuolistaa seurakunnan viikkotoimintaa.

– Varhaiskasvatuksen toimitilat ja lasten leikkipaikka ovat sen vieressä. Partiolaiset sekä seurakunnan piirit ja ryhmät voivat käyttää sitä omassa toiminnassaan. Tarkoitus on myös vuokrata kotaa edulliseen hintaan muidenkin yhteisöjen käyttöön, Reinikainen sanoo.

Uuden kodan on suunnitellut arkkitehti **Ilkka Kärnä**, jonka käsialaa on myös Kontiolahden seurakuntakeskus. Suunnittelu alkoi toukokuussa, ja kota valmistui jo

kesäkuun loppuun mennessä.

– Rakentamisvaihe hoidettiin seurakunnan omana työnä luotopuuseppämme **Jorma Immosen** johdolla, Reinikainen kertoo.

Valoisaa ja asutuksen keskellä helposti saavutettavissa olevaan kotaan ollaan Kontiolahdella erittäin tyytyväisiä.

– Uskon, että kota on monelle alueen asukkaalle tuttu ja turvallinen paikka. Se voi olla joillekin askel tulla mukaan muuhunkin seurakunnan toimintaan ja erilaisiin tapahtumiin, Reinikainen toteaa.

Kirsi Taskinen

Kontiolahden seurakuntakeskuksen uuden kodan siunasi viime viikon avajaisissa kirkkoherra Jukka Reinikainen. – Kirkossa on kautta aikojen siunattu kirkolliset tilat ja esineet. Siunaus vahvistaa käsitystä, että kaikki luotu ja myös näkyvä saa olla Jumalan käytössä, Reinikainen kuvailee siunauksen merkitystä.

Kirkkotie

63. vuosikerta
Seuraava Kirkkotie ilmestyy 27.10.2021

Julkaisija: Joensuun ev.lut. seurakuntayhtymä / **Toimitus:** Kirkkokatu 28, 80100 Joensuu / viestinta.joensuu@evl.fi / Päätoimittaja Kirsi Taskinen, p. 050 590 6520, kirsi.taskinen@evl.fi / Tiedottaja Virpi Hyvärinen, p. 050 443 5502, virpi.hyvarinen@evl.fi / Verkkotiedottaja Tiina Partanen, p. 050 380 9605, tiina.s.partanen@evl.fi / **Mediamyynti:** Kotimaa Oy, Pirjo Teva, p. 040 680 4057, pirjo.teva@kotimaa.fi / Juha Kurvinen, p. 040 665 5983, juha.kurvinen@kotimaa.fi / **Taitto:** SLP Kustannus Oy, Kaista Design / **Painopaikka:** Suomalainen Lehtipaino Oy, Kajaani / **Painosmäärä:** 51300 / **Ilmoitus jakeluhäiriöstä:** SSM Itä-Suomi Oy, p. 013 122 034, joensuu@ssm.fi, www.ssmitasuomi.fi/jakelupalaute / **Ilmestymispäivät 2021:** 27.10., 24.11., 29.12. / **Verkkolehti:** www.kirkkotie.fi

Worship Service
at Joensuu Parish Hall
(Kirkkokatu 28),
on Fri 8.10. at 6 p.m.

Mikkelinpäivän laulukonsertti Joensuun kirkossa su 3.10. klo 18.
Vapaa pääsy, ohjelma 10 €.

► **JOENSUUN SEURAKUNTAKESKUKSESSA** järjestetään syksyn aikana raamattuluentosarja Kohtaamisia Jeesuksen kanssa. Luentoja pidetään joka toinen keskiviikko, ja luennoitsijoina toimii joukko Joensuun ev.lut. seurakuntien pappeja. 6.10. luennon pitää **Jukka Erkkilä** aiheesta Jeesus kohtaa pahan, 20.10. **Hanna Laakso** aiheesta Jeesus ja kaananilainen nainen, 3.11. **Anna Holopainen** aiheesta Jeesus ja Sokeana syntynyt sekä 17.11. **Antti Kyytsönen** aiheesta Jeesus ja Paavali. Luennot striimataan YouTubeen Toivon tähden -kanavalle.

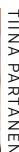
Kohtaamisia Jeesuksen kanssa –luennot Joensuun seurakuntakeskuksessa ke 6.10., 20.10., 3.11. ja 17.11. klo 18–19. Kahvitarjoilu klo 17.30. Vapaa pääsy.

PIELISENSUUN KIRKOLLA käynnistyy uusi seniorien hyvinvointiin keskittyvä ryhmä. Yhdessä iloa arkeen -tilaisuuksissa kuullaan joka toinen perjantai tutkimustietoon perustuvia esityksiä erilaisista arjen haasteisiin liittyvistä aihepiireistä.

Kokoontumiskertoja on yhteensä 13. Ensimmäisellä kerralla 22.10. aiheena on ”Eletty elämä elämänsäkaaren eri vaiheissa”. Aiheesta alustaa diakonissa **Merja Tuononen**. Ryhmää vetävät työfysioterapeutti **Päivi Eteläpää** ja ravitsemusterapeutti **Pirjo Ketonen**.

Yhdessä iloa arkeen – Hyvinvointia senioreille -tilaisuudet
Pielisensuun kirkon yläsalissa joka toinen pe klo 10–11.30,
alk. 22.10. Vapaa pääsy, keittolounas 5 €.

➤ **JOENSUUN EV.LUT. SEURAKUNNAT** järjestävät yhteisen messupalvelijakoulutuksen sunnuntaina 31.10. Nollakan kirkolla. Koulutuksessa käydään läpi monipuolisesti messupalvelijan tehtäviä, joita ovat esimerkiksi ehtoollisavustajana toimiminen, Raamatun tekstien lukeminen ja esirukouksessa rukoilijana toimiminen.

Koulutukseen ovat tervetulleita sekä uudet että jo aiemmin mukana olleet messupalvelijat. Koulutus on kaikille avoin ja maksuton. Koulutuksen jälkeen on mahdollisuus osallistua klo 16 alkavaan Messy Church -iltaan. Lisätietoja koulutuksesta saa vapaaehtoistyön koordinaattori **Leena Mgayalta**, p. 050 5935 736, leena.mgaya@evl.fi.

**Messupalvelijakoulutus Noljaan kirkolla su 31.10. klo
12.30–15.30. Ilm. 29.9.–24.10.:
www.joensuuunseurakunnat.fi/ilmoittaudu tai
p. 013 2635 300 (ma–pe klo 9–15).**

miun tapahtumat

NIMI: LILJA VARTIAINEN
IKÄ: SOPIVA ;)
SEURAKUNTA: JOENSUU

1 **"Hetki sinulle" -konsertti**
su 17.10. klo 18
Rantakylän kirkossa
Italialaisen
renessanssiajan säveltäjän
musiikin kuuntelemista lauluyhtye
Mysteriumin esittämänä.
Rentouttava hetki vaikka
torkkupeittoon kääriytyneenä
sukkaneuleen kanssa tai ilman,
vailla mitään velvoitteita.

2 Iskelmätuomasessu
su 3.10. klo 18
Rantakylän kirkossa
Mielenkiintoista kuulla,
miten iskelmät ja Raamatun
sanoma on yhdistetty. Useinhan
näissä teksteissä on paljon
yhteistä, elämän eri tilanteita
käsittelevää asiaa.

3

Vaeltava messu ke 13.10. klo 17, lähtö Joensuun kirkon pihalta

Yhdistettynä ulkoilu, sana, rukous
sekä yhteisönkin vastuu liittyen
asunnottomuuteen. Lopuksi
rauhottava ehtoollinen kirkossa.
Voisi avata uusia näkökulmia
oman kuplan ulkopuolelta.

4 Kahvia ja kantaatteja
su 17.10. klo 15
Rantakylän kirkossa
Musiikkitiiteilijä Topi
Linjaman ja hänen vieraansa
keskustelu Bachin kantaatin
teemoista, jonka jälkeen kuultavaa
kantaattia voisi kuulla aivan eri
korvalla kuin ”kylmiltään”.

Palstalla kysymme, mitkä neljä Kirkkotien kirkollisista ilmoituksista löytyvää tapahtumaa tuntuvat etukäteen mielenkiintoisimmilta.

tapahtumat: lokakuu 2021

Joensuun seurakunta

► **TOIMISTO:** Kirkkokatu 28, ma-pe klo 9–12, p. (013) 2635 363, joensuun.seurakunta@evl.fi.
Palvelut pääsääntöisesti puhelimitse tai sähköpostilla, ajanvarauksella toimistolla.
Seurakunnantoinmisto suljettu ma 18.10. ja ke 27.10. koulutuksen vuoksi.

Noudatamme tilaisuuksissamme voimassa olevia koronarajoituksia ja -suosituksia.

Joensuun kirkko

Papinkatu 1b

Messu su 3.10. klo 10, saarnaa Gerson Mgya. Messun jälkeen Pohjois-Karjalan Kansanlähetyksen syystapahtuma seurakuntakeskuksessa.
Mikkelinpäivän konsertti su 3.10. klo 18, Seeli Toivio (mezzosopraano), Tuomas Pyrhönen (piano ja urut). Vapaa pääsy, ohjelma 10 €. Ks. s. 11.
Messu su 10.10. klo 10, musiikissa avustaa Istvan Zaborszky (sello).
Vaeltava messu ke 13.10. klo 17, lähtö kirkon edestä. Ks. s. 12.
Messu su 17.10. klo 10.
Messu su 24.10. klo 10.
Messu su 31.10. klo 10, kanttorina Matti Turunen.

Seurakuntakeskus

Kirkkokatu 28

Nyyttikesti-ilta la 2.10. klo 16. Yhdistetyn olympiavoittaja Samppa Lajunen ja rovasti Aune-Inkeri Keijonen, Kiihtelysvaaran majatalo- lokuoro. Kahvitarjoilu järjestetty, ei nyyttäreitä.
Kansanlähetyksen syyspäivät su 3.10. n. klo 11.30 Joensuun kirkon messun jälkeen, tarjoilu ja lähetystilaisuus. Mukana mm. Markku

Fräntilä, Jukka Näkki (musiikki) ja Tanja Eskelinen (juonto).
Kansanlähetyksen syyspäivät ma 4.10. klo 18. Tarjoilua, iltatilaisuus. Markku Fräntilä (raamattuopetus), Jukka Näkki (musiikki), Maila Mustonen (juonto).
Kukkakimpun sidontapäivä tuoreista kukista ti 5.10. klo 9–12 Toimentuvassa. Tuo kukat mukana. Pieni tarvikemaksu.
Kansanlähetyksen syyspäivät ti 5.10. klo 18. Tarjoilua, laulujen ja rukouksen ilta. Gerson Mgya (raamattuopetus), Jukka Näkki (musiikki), Maila Mustonen (juonto).
Kohtaamisia Jeesuksen kanssa –raamattuluento ke 6.10. klo 18, Jukka Erkkilä. Ks. s. 11.
Vanhusten viikon torstaimessu ja kirkkokahvit to 7.10. klo 12.
Worship Service Fri 8.10. Music practice at 5 p.m., multicultural and bilingual Worship at 6 p.m. Soup and tea served after the mass. Monikulttuurinen ja kaksikielinen messu klo 18.
Torstaimessu ja kirkkokahvit to 14.10. klo 12.
Seurat su 17.10. klo 15, veisataan Siionin virsiä. Puhujina mm. Anna-Maria Kupiainen, Matti Ketonen, Martti Miettinen.
Kohtaamisia Jeesuksen kanssa –raamattuluento ke 20.10. klo 18, Hanna Laakso. Ks. s. 11.
Torstaimessu ja kirkkokahvit to 21.10. klo 12.
Yhteyden iloa ti 26.10. klo 11–13. Seniorien toiminta- ja virkistyspäivä. Päivään sisältyy lounas ja kahvi, maksu 5 €.
Sateenkaari-ilta ti 26.10. klo 18. Keskusteluilta sateenkaari-ihmisille ja heidän ystävilleen. Seurakunnan työntekijä paikalla. Lopuksi pieni iltahartaus.
Ajatuksia ja lauluja yksinäisyydestä ke 27.10. klo 18. Ks. s. 12.

Torstaimessu ja kirkkokahvit to 28.10. klo 12.
Holyanin aikuisille pe 29.10. klo 17 – la 30.10. klo 12. Verkkopelitapahtuma täysi-ikäisille. Pelaajamaksu 5 €. Omat pelilaitteet mukaan! Ilm. viim. 23.10.: www.janoa.fi > ilmoittautuminen.

Noljakan kirkko

Kervilänkuja 2

Muskarimessu su 3.10. klo 12.
Perhemessu su 10.10. klo 12.
Messu su 17.10. klo 12.
Messu su 24.10. klo 12.
Messy Church su 31.10. klo 16.

Muut paikat

Tuolijumpparyhmä alkaa ti 5.10. klo 11. Kokoontuu joka tiistai lokamarraskuussa Louhelantuvassa (Koulukatu 7).

Toimentuvan retki Valamoon

tiistaina 12.10.
Lähtö klo 9 srk-keskus ja klo 9.05 Koivupiha.
Hinta 50 € (kerätään autossa), sis. matkan, ruokailun, sisään-pääsyn kahteen näyttelyyn ja luostarikerroksen.
Max. 35 henkilöä. Ilm. viim. pe 8.10., p. 050 597 1247.
Kaikki ovat tervetulleita!

Karjalanpiirakoita myynnissä

Joensuun srk-keskuksessa to 7.10. klo 12–14
Hinta 0,70 €/kpl. Varaukset ennakoon, p. 013 263 5300 (ma–pe 9–11 ja 12–15).
Piirakat ovat laktoosittomia. Tuotto Joensuun herättäjäjuhlien hyväksi.
Järj. Herättäjä-Yhdistyksen Joensuun paikallisosasto.

Pielisensuun seurakunta

► **TOIMISTO:** Huvilakatu 8 b, ma-pe klo 9–12, p. 013 2635 407, pielisensuun.seurakunta@evl.fi.
Palvelut pääsääntöisesti puhelimitse tai sähköpostilla, ajanvarauksella toimistolla.

Noudatamme tilaisuuksissamme voimassa olevia koronarajoituksia ja -suosituksia.

Pielisensuun kirkko

Huvilakatu 8 b

Kirkkoraati la 2.10. klo 16.30. Ks. s. 6.
Messu su 3.10. klo 10.
Messu su 10.10. klo 10. Kirkkokahvit ja lähetystilaisuus. Vieraina Lähetystyhistys Kylväjän Kaukasian-lähetit Kukka-Maaria Rydenfelt ja Tuomas Lindell.
Taizé-messu su 10.10. klo 18. Avoin musiikkiryhmä klo 17.
Nuorekas messu ke 13.10. klo 18, valmistelut klo 17. Messun jälkeen tarjolla kirkkoilmapala.
Nuorten aikuisten olkkari to 14.10. klo 18.
Messu su 17.10. klo 10. Messu striimataan Toivon tähden -kanavalle YouTubeen.
Yhdessä iloa arkeen – Hyvinvointia senioreille pe 22.10. klo 10 yläsalissa. ”Eletty elämä elämänkaaren eri vaiheissa”, diakonissa Merja Tuononen. Keittolounas (5 €). Ks. s. 11.
Messu su 24.10. klo 10. Mukana Gospelkuoro, joht. ja kanttorina Elina Laakso.
Taizé-messu su 24.10. klo 18. Avoin musiikkiryhmä klo 17.
Nuorten aikuisten olkkari ke 29.10. klo 18.
Nyyttikesti-ilta la 30.10. klo 16.
Messu su 31.10. klo 10. Messu striimataan Toivon tähden -kanavalle YouTubeen.

Hukanhaudan seurakuntatalo

Lonikintie 18

Tiistaiherho ti 5.10. klo 13. Seurakuntayhtymän ja paikallisseurakunnan luottamustehtävät. Järj. Joensuun Rauhanyhdistys ry.

Toivon, ilon ja kiitoksen lauluja

su 17.10. klo 18
Hukanhaudan srk-talolla.

Konsertti Toivon, ilon ja kiitoksen lauluja su 17.10. klo 18. Tellervo Paavilainen (laulu ja runot) ja Sakari Vilpponen (säestys). Vapaa pääsy.
Elon iloa ikäihmisille to 28.10. klo 11–14. Ohjelmallinen virkistysiltapäivä ikäihmisille. Lounas ja kahvi 5 €.

Muut paikat

Eräilijöiden retki Kolille

Mäkrän reitille ma 4.10.

Eräilijöiden järjestämä retki Kolille Mäkrän reitille ma 4.10. Lähtö klo 10 Joensuun srk-keskukselta (Kirkkokatu 28). Omat eväät ja säähän sopiva asu. Talo tarjoaa kahvit, letut ja kyydin. Kyytinä minibussi ja henkilöauto. Max. 14 hlöä.
Ilm. ja tied. viim. 1.10. diakoni Katja Nuuhkarinen, p. 050 550 8335 tai katja.nuuhkarinen@evl.fi.
Asunnottomien yön tukitapahtuma ke 13.10. klo 19 Joensuun kirkon edessä. Kirkko avoinna jutustelua ja penkillä lepäilyä varten niin kauan kuin kävijöitä riittää. Grillimakkaratarjoilu. Teetä ja keksejä lämmikkeeksi kirkon eteisessä. Järj. Joensuun seurakuntien diakoniatyö. Ks. Vaeltava messu, s. 12.
Hartaus to 14.10. klo 13 Suvituulen palvelukeskuksessa, Suvikatu 21.

VAELTAVA messu
ke 13.10. klo 17
Lähtö Joensuun kirkolta.
Messu rakentuu matkalla ja päättyy yhteiseen ehtoollis- hetkeen kirkolla. Tapahtuma on osa Asunnottomien yön ohjelmaa. Pukeuduthan sään mukaisesti.

JOENSUUN SEURAKUNTA

Kohtaamis- ja harrastuspaikka
TOIMENTUPA
avoinna
ma-to klo 9-15.30,
pe klo 9-14
Joensuun seurakunta- keskus, Kirkkokatu 28, alakerta
Tiedustelut p. 050 5971 247.

toimen
TUPA

JOENSUUN SEURAKUNTA

Ajatuksia ja lauluja
YKSINÄISYYDESTÄ
Ke 27.10. klo 18
Joensuun seurakuntakeskus, Kirkkokatu 28
Laulamme yhdessä, keskustel- lemme ja rukoilemme. Illan jälkeen mahdollisuus esittää kiinnostuksensa osallistua suljettuun ja ohjattuun ryhmään, jossa käsitellään yksinäisyyttä vertaistuen hengessä.

JOENSUUN SEURAKUNTA

Tervetuloa

kirppu- TORILLE
SPR:n KIRPPIS
Kauppatie 35, Joensuu (käynti sisäpihan puolelta)
Avoinna ma-to klo 11-15
Otamme vastaan lahjoituksia ajankohtaisista tuotteista. Tervetuloa tekemään löytöjä.

Rantakylän seurakunta

► **TOIMISTO:** Rantakylänkatu 2 A, ma–pe klo 9–12, p. 013 2635 510, rantakylan.seurakunta@evl.fi.
Palvelut pääsääntöisesti puheli- mitse tai sähköpostilla, ajanvarauk- sella toimistolla.

Noudatamme tilaisuuksissamme voimassa olevia koronarajoituksia ja –suosituksia.

Rantakylän kirkko

Rantakylänkatu 2

Messu su 3.10. klo 10. Lapsille messupyhis, messun jälkeen kirkkokahvit.

Iskelmätuomasmessu su 3.10. klo 18. Lastenhoito järjestetty. Ks. s. 13.

Yhteisessä pöydässä –viikkomes- su ke 6.10. klo 11. Messun jälkeen ruokailu n. klo 11.45, hinta 3 €/aik., 1 €/lapset.

Messu su 10.10. klo 10, messun jälkeen kirkkokahvit ja lähetystilai- suus ”Terveisiä Thaimaasta”: kirkko koronan ja muiden haasteiden edessä. Mukana diakoni, Mekongin alueen entinen lähetti Leena Helle Suomen Lähetysseurasta.

Keskipäivän rukoushetki ke 13.10. klo 12.15.

Messu su 17.10. klo 10. Lapsille messupyhis, messun jälkeen kirkkokahvit.

Kahvia ja kantaatteja

su 17.10. klo 15
Rantakylän kirkolla.
Mukana Topi Linjama.

Kahvia ja kantaatteja su 17.10. klo 15: Joensuun seurakuntien kan- taatti-illoissa sukelletaan Bachin kantaatteihin musiikkiteoriijä Topi Linjaman johdolla. Jokaises- sa illassa on vieras, jonka kanssa Linjama keskustele kantaateista nousevista teemoista. Sen jälkeen tutustutaan kantaattiin ja kuunnel- laan se yhdessä.

”Hetki sinulle” –konsertti

rentoutumisen merkeissä su 17.10. klo 18
Rantakylän kirkossa.
Lauluyhtye Mysterium.

”Hetki sinulle” –konsertti su 17.10. klo 18. Tule rentoutumaan laulu- yhtye Mysteriumin laulun äärelle sinun tavallasi: voit neuloa sukkaa, kääriytyä vilttiin tai muuten vain rentoutua ja hiljentyä vokaalipo- lyfonian soudessa. Illan punaisena lankana on italialainen renessans- siajan säveltäjä Giovanni Pierluigi da Palestrina. Vapaa pääsy.

Lukupiiri ma 18.10. klo 14. Keskus- telemme Helena Ruuskan kirjan Eeva Joenpelto – elämän kirjailija pohjalta.

Messu su 24.10. klo 10, messun jälkeen kirkkokahvit.

Naisten ilta ti 26.10. klo 18. ”Taas ramppikuume, miten voin helpot- taa jännitystä”, psykoterapeutti Tanja Miettinen. Ks. s. 13.

Reilun kaupan kahvitauko

to 28.10. klo 13–15
Rantakylän kirkolla. Tervetu- loa kahvittelemaan ja osta- maan Reilun kaupan suklaata ja kahvia.

Reilun kaupan kahvitauko to 28.10. klo 13–15. Tervetuloa kahvittelemaan, ostamaan Reilun kaupan suklaata ja kahvia sekä juttelemaan työntekijöiden kanssa.

Messu su 31.10. klo 10. Lapsille messupyhis, messun jälkeen kirkkokahvit.

Vauvakirkko su 31.10. klo 16. Ks. s.13.

Utran kirkko

Väisälänkatu 2

Saksankielinen sadonkorjuu-ju- malanpalvelus pe 1.10. klo 18, pas- tori Hans-Christian Beutel, säestys Raino-Lars Albert.

Pyhäselän seurakunta

► **TOIMISTO:** Hammaslahdentie 76, ma–pe klo 9–12, p. 050 3648 190, pyhaselan.seurakunta@evl.fi.

Palvelut pääsääntöisesti puheli- mitse tai sähköpostilla, ajanvarauk- sella toimistolla.

Noudatamme tilaisuuksissamme voimassa olevia koronarajoituksia ja –suosituksia.

Pyhäselän kirkko

Hammaslahdentie 76

Perhemessu ja Heli Vänskän läksiäiset

su 3.10. alk. klo 10
Pyhäselän kirkossa.
Mukana Nukketeatteri Sananjalka.

Perhemessu su 3.10. klo 10. Kirkkokahvit ja lastenohjaaja Heli Vänskän läksiäiset srk-talolla. Läk- siäisissä Nukketeatteri Sananjalan esitys Sasu ja taivaan linnut, kesto n. 30 min.

Messu su 10.10. klo 10. Messun jäl- keen Virsivartti Siionin virsiä laulaen.

Messu su 17.10. klo 10, mukana Kap- säkki-kuoro.

Messu su 24.10. klo 10, kanttorina Samuli Moilanen.

Messu su 31.10. klo 10, mukana Marttojen lauluryhmä.

Pyhäselän seurakuntatalo

Hammaslahdentie 76

Taukoa tarvitsevien äitien ilta ma 11.10. klo 18, Satu Nieminen.

Karjalanpiirakoita lähetysten hyväksi

to 21.10. Pyhäselän srk-talolla.
Tilaukset viim. pe 15.10., p. 050 364 8190.

Noudatamme koronaohjeistuksia.
Ajantasaiset tiedot verkossa:
www.joensuunseurakunnat.fi

Piirakkatalkoot to 21.10. klo 8 alkaen lähetystyön hyväksi. Piirakkatilauk- set viim. pe 15.10., p. 050 364 8190 (ma–pe klo 9–12). Hinta 0,70 € kpl. Tuotto lähetystyön hyväksi.

Reijolan seurakuntatalo

Santerintie 11

Messu su 10.10 klo 13. Messun jälkeen Virsivartti Siionin virsiä laulaen.

Taukoa tarvitsevien äitien ilta ke 13.10. klo 18, Satu Nieminen.

Muut paikat

Lähetyspiiri ti 5.10. klo 15 Anneli Kurosella (Tölpäntie 61).

Raamattupiiri Lukulamppu to 7.10. klo 10, Autoilijantie 13. ”Enkelit – Matt. 18: 1–10”.

Lähetyspiiri ma 11.10. klo 12 Hilja Piipposella (Kuusenjuurentie 3 B 5).

EU-ruokajakelu to 21.10. Reijolan seurakuntatalossa, Santerintie 11. Tilaukset viim. 15.10., diakonia- työntekijä Jenni Similä, p. 050 340 7382.

Hävikkiruokajakelu

to 14.10. ja 28.10. Pyhäselän srk-talolla koko Pyhäselän alueen vähävaraisille asukkail- le. Kassivaraukset etukäteen saman viikon ma tai ti klo 8–10, p. 050 363 6909.

Kaalisoppaa myynnissä

pe 8.10. klo 10–13 Kohtaa- misen kahvila-kirpputorilla (Lahjantie 10). Soppa 5 e/annos, myös omiin astioihin. Tuotto lähetystyölle. Musiikkihartaus klo 11.30, pastori Heidi Salo ja kanttori Liisa Kettunen.

Enon seurakunta

► **TOIMISTO:** Enontie 30 A, ma–pe klo 9–12, p. 013 2635 601, enon.seurakunta@evl.fi.

Palvelut pääsääntöisesti puheli- mitse tai sähköpostilla, ajanvarauk- sella toimistolla.

Noudatamme tilaisuuksissamme voimassa olevia koronarajoituksia ja –suosituksia.

Enon kirkko

Enontie 28

Vanhustenviikon kirkko su 3.10. klo 10. Ikäihmisten kirkkopyhä.

Perhemessu su 10.10. klo 10.

Messu su 17.10. klo 10.

Sanajumalanpalvelus su 24.10. klo 10.

Messu su 31.10. klo 18.

Enon seurakuntatalo

Enontie 30 A

Suruilta ke 13.10. klo 17 kaikille hil- jattain läheisensä menettäneille.

Perheiden ilta to 14.10. klo 17–19.30. Illanviettoa vaihtele- vasti esim. pelaillen, askarrellen ja leikkien. Iltaapala.Ohjelmaa suunnittelemme yhdessä osal- listujien kanssa, heidän toiveitaan kuunnellen.

Suruilta ke 27.10. klo 17 kaikille hiljattain läheisensä menettäneille.

Eläkeikäisten päiväkahvit to 28.10. klo 12.

Muut paikat

Perheiden ilta to 28.10. klo 17–19.30 Uimaharjun kerhotilassa (Keskustie 5). Illanviettoa vaihtelevasti esim. pelaillen, askarrellen ja leikkien. Iltaapala. Suunnittelemme ohjelmaa yhdessä osallistujien kanssa.

APURISTI

APURISTIKSI:
Ilmoittaudu vapaaehtoiseksi sivustolla vapaaehtoistyö.fi. Voit osallistua omin taidoin ja sinulle sopivana ajankohtana.

APUA VAILLA:
Voit pyytää Apuristien apua niihin kodin askareisiin, jotka eivät vaadi ammattitaitoa. Apu on kertaluontoista ja maksutonta.

Lisätietoa tehtävistä tai avun tarpeesta:
Pauliina Martikainen (Joensuu), p. 050 438 7474
Katja Nuuhkarinen (Pielisensuu), p. 050 550 8335
Raija Alhosaari (Rantakylä), p. 050 338 6065
Taru Keinänen (Vaara-Karjala), p. 050 377 5607

ISKELMÄ- tuomas messu

Rantakylän kirkossa
su 3.10. klo 18

Saarnaa TT Laura Kallatsa.
Tervetuloa laulamaan Arepan
ja tuomasbändin kanssa!
Lastenkaitsenta, iltatee.

RANTAKYLÄN SEURAKUNTA

TULKAA KOKO PERHE!

vauva kirkko

su 31.10. klo 16
Rantakylän kirkossa

Lorutellaan, lauletaan, soitetaan ja rukoillaan yhdessä. Kirkkohetken jälkeen jaetaan kasteperheisiin kastelinnut. Tarjolla kirkkokahvit ja kahvileipää, sekä vauvoille soseita ja maissinaksuja.

OMAT HELISTIMET MUKAAN!

RANTAKYLÄN SEURAKUNTA

NAISTEN ILTA

ti 26.10. klo 18
Rantakylän kirkko,
Rantakylänkatu 2

”Taas ramppikuume, miten voin helpottaa jännitystä”, psykoterapeutti **Tanja Miettinen**. Kahvitarjoilu. Vapaaehtoinen kahviraha Toivoa naisille -työlle.

RANTAKYLÄN SEURAKUNTA

Vaara-Karjalan seurakunta

TOIMISTO, KIIHTELYSVAARA:

Tohmajärventie 31, ke ja pe klo 9-12, p. 040 7374 656, vaara-karjalan.seurakunta@evl.fi

TOIMISTO, TUUPOVAARA:

Koulutie 10, ti ja to klo 9-12, p. 040 7374 656, vaara-karjalan.seurakunta@evl.fi

Palvelut pääsääntöisesti puheli- mitse tai sähköpostilla, ajanvarauk- sella toimistolla.

Noudatamme tilaisuuksissamme voimassa olevia koronarajoituksia ja -suosituksia.

Kiihtelysvaaran seurakuntatalo

Tohmajärventie 31

Messu su 3.10. klo 13.

Rukousaamuvartio ti 5.10. klo 8.

Ekumeeninen piiri ke 6.10. klo 18.

Nuorten musakerho ke 6.10. klo 18.

EU-ruokajakelu

pe 8.10. klo 10 Kiihtelysvaaran srk-talolla Kiihtelys- ja Heinä- vaaran vähävaraisille.

EU-ruokajakelu

pe 8.10. klo 10 Kiihtelysvaaran ja Heinävaaran alueella asuville vähävaraisille.

Messu su 10.10. klo 13.

Pastori Jukka Erkkilän lähtöjuhla

su 17.10. klo 14
Kiihtelysvaaran srk-talolla.

Jukka Erkkilän lähtöjuhla su 17.10.

klo 14. Juhlan jälkeen pieni iltames- su klo 16.

Rukousaamuvartio ti 19.10. klo 8.

Messu su 24.10. klo 13.

Messu su 31.10. klo 13.

Tuupovaaran kirkko

Koulutie 5

Messu su 3.10. klo 10.

Parikanniemen kiitosseurat

to 14.10. klo 18. Lauri Konttisen

uutuuskirjan julkistamistilaisuus.

Messu su 24.10. klo 10.

Pieni iltamessu su 31.10. klo 16.

Tuupovaaran seurakuntatalo

Koulutie 10

EU-ruokajakelu

to 7.10. klo 11

Tuupovaaran srk-talolla tuupovaaralaisille vähä- raisille.

Muut paikat

Messu su 10.10. klo 10 Hoilolan

kirkossa (Hoilolantie 133B).

Kullankukan laulajaiset ma 11.10.

klo 11 Kullankukan kerhohuoneella

(Kullankukantie 4).

Miesten piiri ke 13.10. klo 18 Hieta-

järven leirikeskuksessa (Kuusjär-

ventie 200, Kiihtelysvaara).

Lokakuun laulajaiset

to 14.10. klo 18
Hoilolan kirkossa.

Lokakuun laulajaiset to 14.10. klo

18 Hoilolan kirkossa. Urut, viulu ja

yhteislaulua.

Naisten ilta to 21.10. klo 18 Hei-

nävaaran seurojentalolla (Heinä-

vaarantie 121). Ohjelmassa mm.

olkiaskartelua. Huomaa kellonaika.

Kullankukan laulajaiset ma 25.10.

klo 11 Kullankukan kerhohuoneella

(Kullankukantie 4).

Perhekerhot käynnistyvät

Vaara-Karjalassa lokakuussa!

Katso tarkemmat tiedot:

www.joensuunseurakunnat.

fi/tapahtumat.

Tied. nuorisotyönohjaaja Suvi

Luopakka, p. 050 539 8404.

Olkiaskartelua naisten illassa

to 21.10. klo 18

Heinävaaran seurojentalolla.

Kontiolahden seurakunta

KIRKKOHERRANVIRASTO:

Keskuskatu 26, ma-pe klo 9-12, p. 040 7616 569, kontiolahti@evl.fi

Noudatamme tilaisuuksissamme voimassa olevia koronarajoituksia ja -suosituksia.

Kontiolahden kirkko

Kirkkotie 6

Messu su 10.10. klo 10.

Messu su 17.10. klo 10.

Messu su 24.10. klo 10.

Messu su 31.10. klo 10.

Kontiolahden seurakuntakeskus

Keskuskatu 26

Messu su 3.10. klo 10. Saavu-mes-

su, selkokielineen.

Seurakuntaruokailut joka ke klo 11.

Tietoa ikääntyvien ravitsemuksesta

Ystävän kammarilla srk-keskuksessa ma 11.10. ja 25.10. klo 12-13.

Ystävänkammarilla ma 11.10. ja

25.10. klo 12-13 mukana Evy Peltola,

Martat ry. Aiheena ikääntyvien

ravitsemus.

Kaakaopyhis ma 11.10. ja 25.10.

klo 17.30-19 kerhotiloissa.

Aseman lähetyspiiri to 14.10. ja

ma 18.10. klo 15.

Ystävänkammarin kiikkutuolivio-

raana pe 15.10. klo 12 Kati Rannan-

maa.

MieTe-mielenvirkistysryhmä

to 21.10. klo 13, avoin ryhmä.

Raamattupysäkki torstaisin

klo 18.30.

Lukevat Leidit -lukupiiri ke 20.10.

klo 18. Luettava kirja: "Tuhat loista-

vaa aurinkoa", Khaled Hosseini.

Omaishoitajat pe 29.10. klo 14. Mu-

kana vieras Omaishoitajien liitosta.

Lehmon seurakuntakoti

Kylmäojantie 57

Messu su 3.10. klo 13.

Puuhapyhis

su 3.10. klo 15-17
Lehmon srk-kodilla.

Puuhapyhis su 3.10., 17.10. ja 31.10. klo 15-17.

MieTe-mielenvirkistysryhmä to 7.10. klo 13. Avoin ryhmä.

Messu su 10.10. klo 13.

Toivoa naisille - medialähetysten iltapäiväkahvit ti 12.10. klo 13.

Nuorten Minikirkko ke 13.10. klo

19.15, ovet auki 18-22.

Messu su 17.10. klo 13.

Messu su 24.10. klo 13.

Nuorten ilta pe 29.10. klo 18-19,

ovet auki 17-21.

Elämänpuumessu su 31.10. klo 16,

"Sulassa sovussa".

Raamattupiiri maanantaisin klo 18.

Muut paikat

Puuhapyhis su 3.10., 17.10. ja 31.10.

klo 15-17 Varparannan koululla.

Puuhapyhis ti 12.10. ja 26.10. klo

17.30-19 Kylmäojalla Päivänpais-

teen päiväkodilla.

Perheliikuntakerho tiistaisin klo

16-17 kirkonkylällä liikuntahallilla.

Ohjattua toimintaa.

Liikuntakerho 4-12-v lapsille su

10.10. klo 10-11.30 Kulhon koulun

liikuntasalissa.

Kiveläntien diakonia-lähetyspiiri

ma 11.10. klo 13 kerhohuoneella

(Kiveläntie 5).

Messu su 31.10. klo 13 Selkien-

Mönnin kappelissa (Selkientie 1).

Tilaa riisipiirakat

pyhäinpäiväksi 0,70e/kpl!

Nouto Kontiolahden srk-kes-

kuksesta ti 2.11. klo 12-14,

Varaukset viim. 28.10.,

p. 040 056 1186.

Huomioi syysloma- tauko toiminnassa!

Ystävänkammarilla ja kerhotoi- minta ovat tauolla syysloma- viikolla 42.

Syysistutukset käynnissä hautausmaalla

Ensimmäiset yöpakkaset ovat saapuneet, ja Joensuun hau- tausmaalla ollaan siirtymässä syksyyn. Seurakuntayhtymän hoidossa olevilta haudoilta on alettu poistamaan kesäkukkia ja istuttamaan kanervia tilalle. Kesäkukat tulevat vaihtumaan syysistutuksiin syyskuun lop- puun mennessä.

Tilaa kynttilät haudoille viimeistään 30.9.

Joensuun hautausmaan toimistosta voi tilata kynttilöitä Joensuun seurakuntayhtymän hautausmailla sijaitseville hau- doille pyhäinpäiväksi ja jouluksi. Tilaukset tulee tehdä viimeis- tään 30.9.2021. Kynttilän voi tilata sähköpostitse osoitteesta hautauspalvelut.joensuu@ evl.fi tai puhelimitse nume- roista 013 263 5571 ja 013 263 5573 (ma-to klo 8.30-15 ja pe 8.30-14). Kynttilät maksavat 18 €/kpl, ja ne viedään lyhydssä haudalle. Kynttilöitä voi tilata yhden kappaleen hautaa kohti.

Kukkamyymälästä syyskukat haudoille ja kotiin

Joensuun hautausmaan yhtey- dessä sijaitsevasta kukkamyy- mälästä voi hankkia kukkia ja viherkasveja sekä haudoille että omaan pihaan ja kotiin. Syyskukkien, viherkasvien, mullan ja lannoitteiden lisäksi kukkamyymälästä saa myös leikkokukkia ja kukkasidontaa.

Hautausmaan kukkamyymälä

Rauhankatu 4,

80100 Joensuu

p. 013 2635 575

Avoinna ma-pe klo 8.30-16

pyhäinpäivään 6.11.2021

saakka.

korona

Turvallisesti syksyyn!

Tervetuloa messuihin, kirkolli- siin toimituksiin, ryhmiin ja ta- pahtumiin. Huomioimme vi- ranomaisten suosituksia, huolehdimme käsihygieniasta ja suosittelemme kasvomas- kin käyttöä.

Kun korona helpottaa, seu- rakuntien toimintaohjeissa voidaan tehdä muutoksia no- peallakin aikataululla. Tarkis- tathan ajantasaiset tiedot ver- kosta tai puhelimitse.

www.joensuunseurakunnat.fi
p. 013 2635 300

ENON SEURAKUNTA

Tule laulamaan
HOOSIANNÄ-
kuoroon!

Torstaisin 28.10.-25.11.2021 klo 18
Enon seurakuntatalolla, Enontie 30 A.

Tule mukaan harjoittelemaan lauluja ensimmäisen adventti- sunnuntain messuun. **Ilmoittautuminen su 24.10. mennessä**
www.joensuunseurakunnat.fi/ ilmoittaudu tai suoraan Hanna-kanttorille, p. 0400 243 972.

KOHTAAMISTEN
Kahvila-Kirpputori

avoinna lokakuussa
perjantaisin klo 10-13
osoitteessa Lahjantie 10.

Myynissä kahvia, kahvi- leipää, naisten, miesten ja lasten vaatteita, astioita, leluja, kirjoja yms.

Puhtaita ja ehjiä vaatteita sekä tavaroita otetaan vastaan kirpputorin aukiolo- aikoina. Tuotto lähetystyölle.

PYHÄSELÄN SEURAKUNTA

ENITEN YLLÄTTI
KÖYHYYS

LUE LISÄÄ ja LAHJOITA
joensuunseurakunnat.fi/ yhteisvastuu

YHTEISVASTUU

Toivon tuike
sielunhoitoterapiaa
Outi Kärnä
puh. 050 546 8657
outikarna@gmail.com

20 VUODEN KOKEMUKSELLA Tervetuloa!
erikoishammasteknikko
Harri Hukka
Hammaslaboratorio
AikaHammas
Kirkkokatu 30 B • 80100 Joensuu
Katutasossa
Puh. (013) 311 575 • 050 331 7575

HAMMASLABORATORIO
JOEN HAMMAS OY

erikoishammasteknikko
Jarmo Miettinen
050 561 0783

Tarvitseeko hammasproteesisi uusimista tai huoltoa?

- * Meiltä uudet hammasproteesit, pohjaukset, korjaukset.
 - * Luotettavaa palvelua, laatua ja ammattitaitoa takuutyönä.
 - * Ilmainen tarkastus ja hoitosuunnitelma.
-
Kauppakatu 27 b A 35, 80100 Joensuu Puh. (013) 224 666

HAUTAKIVIKAIVERRUS
JOENSUUN
MUISTOMERKKIHUOLTO KY
• Hautakivikaiverrukset
• Uudelleenkuultaukset
• Koristeet • Lyhdyt
• Ym. alan työt
Kimmo Kinnunen
Puh. (013) 731 582
Gsm 0400 896 409

Kukkakauppa | Hautauspalvelu | Perukirjapalvelu

ENON KUKKA JA
HAUTAUSPALVELU
Niskantie 44, Eno
p. 013 761 396

KONTIOLAHDEN KUKKA
JA HAUTAUSPALVELU
Keskuskatu 24, Kontiolahti
p. 013 731 602

hautauspalvelurimpilainen.fi | 0440 731 602

Joensuun Hautaustoimisto Vatanen

Yläsatamakatu 10, 80100 Joensuu
(013) 223 633 | ma-pe 9-17, la sopimuksen mukaan

www.joensuunhautaustoimisto.fi
info@joensuunhautaustoimisto.fi

Tarjoamme lämminhenkistä ja asiantuntevaa käytännön
apua kaikissa hautajaisiin liittyvissä järjestelyissä.

Heille,
joita emme
unohda.

HAUTAUSPALVELU

S-KUKKA JA HAUTAUSPALVELU
www.s-kukka.fi
Voimatie 2, Joensuu
(Kauppakeskus Prisma)
Ma-pe klo 8-19, la 8-16

**Vihdoinkin
saamme nauttia
konserteista ja
tapahtumista.**

**Pyydä
näkyvyydestä
tarjous
Kirkkotiehen.**

Kotimaa Oy
Pirjo Teva
pirjo.teva@kotimaa.fi
p. 040 680 4057

sulo
KIVI

hautakivet
pihakivet

MAAKUNNAN MONIPUOLISIN KIVIVALIKOIMA,
MYNTINÄYTTELY JA PIHAKIVIMYYMÄLÄ.
MYÖS PIHASUUNNITTELU- & RAKENNUSPALVELU.

sulokivi.fi | Aspitie 18
013 822 226 | 80100 JOENSUU

Kainulainen
VUODESTA 1880 - SUOMEN VANHIN HAUTAUSPALVELU

013 122 506 | 045 698 5448
info@kainulaisenhautauspalvelu.fi
www.kainulaisenhautauspalvelu.fi

Kainulaisen Hautauspalvelu
Niinivaarantie 52 (Suvitori) 80200 Joensuu

Koskikatu 11, JOENSUU
puh. (013) 120720, 0500 670112
www.eronen.fi

**TÄYDEN PALVELUN
HAUTAUSTOIMISTO**

MEMORIA

www.memoriahautaus.com

**Testamentti on
kaunis tapa auttaa**

Jo pienelläkin osuudella omaisuudestasi on suuri
merkitys kehitysmaiden köyhimmille ihmisille.
Lapset voivat päästä kouluun, nuoret saada ammatti-
koulutusta ja naiset keinoja hankkia toimeentulon.

Testamentin teko ei ole vaikeaa.
Tilaa maksuton testamenttioppaamme:
020 787 1201
asiakaspalvelu@kirkonulkomaanapu.fi
kirkonulkomaanapu.fi/testamentti

KUA **Kirkon
Ulkomaanapu**

 SACRUM

Kaikkeä maan ja
taivaan välillä.
Suomen suurin
kristillinen kirjakauppa.
www.sacrum.fi
Puh. 020 754 2350

Tapio Luoma
**Rakkautta ja
iloa sinulle**
15,90 (18,90)

Anne Mattsson
Irja Askola
– Elämäkerta
26,20 (34,90)

Eero Hietala,
Heikki Rusama
**Kirkon
ihmeellisimmät
tarinat**
– Parhaat jutut
kristinuskon jokaiselta
vuosisadalta
21,70 (27,90)

Margarita Malkas kaappasi rakkaan lemmikin syliinsä, kun äiti Jevgenia Tinovitskaya (vas.) tuli hakemaan tyttärtään Rantakylän Muksuparkista. – Margarita on viihtynyt Muksuparkissa hyvin. Parkki tarjoaa minulle kerran kahdessa viikossa kaksi tuntia omaa aikaa. Tuon ajan voin olla vaikka ihan vain tekemättä mitään, kertoo Tinovitskaya. Kuvassa myös varhaiskasvatuksen ohjaaja Laura Karvinen.

Tilapäistä lastenhoitoapua seurakunnista

LAPSIPARKIT. Useat seurakunnat järjestävät lapsiparkkitoimintaa, jonka tarkoituksena on tarjota vanhemmille hetken huokaisu keskellä arkiviikkoa.

TUNTUUKO arki lasten kanssa tiiviiltä? Kaipaanko vanhempana omaa aikaa, jolloin käydä uimassa, kaupassa, päiväunilla tai vaikka tavata ystäviä?

Jos vastaus on kyllä, seurakuntien lapsiparkkitoiminta voisi olla sinulle avuksi.

JOENSUUN, Rantakylän, Enon ja Kontiolahden seurakunnat tarjoavat tilapäistä, maksutonta lastenhoitoapua omaa aikaa kaipaaville vanhemmille. Lapsia hoitavat ja ohjaavat seurakunnasta riippuen koulutetut lastenhoitajat tai erikseen tehtävään valitut isokset, joiden taustatukena on seurakunnan varhaiskasvatuksen ohjaaja.

Toimintaa järjestetään Noljakan ja Rantakylän kirkkoilla, Joensuun ja Kontiolah-

den seurakuntakeskuksissa sekä Enon seurakuntatalolla. Varhaiskasvatuksen tilat tarjoavat hyvät puitteet lasten viihtymiselle, kun tekemistä on tarjolla esimerkiksi leikkimisen, askartelun ja piirtelyn muodoissa. Osassa parkeista tarjotaan lapsille maksuton iltapala, osassa syödään lasten mukanaan tuomat omat eväät.

RANTAKYLÄN seurakunnassa Muksuparkin nimellä kulkeva toiminta on käynnistynyt tänä syksynä mukavasti.

– Lapsia on ollut kahdella ensimmäisellä kerralla viisi, mukaan olisi mahtunut enemmänkin. Toiminta on kaikille avointa ja paikat täytetään ilmoittautumisjärjestyksessä. Parkki tarjoaa lapsille leikki-

kavereita ja yhteisiä puuhia turvallisessa ympäristössä, kertoo varhaiskasvatuksen ohjaaja **Laura Karvinen**.

Lapsiparkkiin otettavien lasten ikähaitari vaihtelee hieman seurakunnasta riippuen. Aläikärajana vaihtelee 2 ja 3 ikävuoden, yläikärajana 6 ja 7 ikävuoden välillä. Kaikkiin parkkeihin tulee ilmoittautua ennakkoon joka kerralle erikseen, jotta lapsiryhmän koko voidaan rajata sopivaksi lasten iät ja mahdolliset erityistarpeet huomioiden.

Virpi Hyvärinen

Lapsiparkit seurakunnissa

- **ma klo 9–11 Noljakan kirkolla**, ilm. viim. edellisenä pe klo 12, p. 050 465 0652 (2–6–v)
- **ti klo 13–15 Enon srk-talolla**, ilm. viim. edellisenä päivänä, p. 050 4317441 (2–6–v)
- **to 7.10., 4.11., 18.11. ja 2.12. klo 17–19 Rantakylän kirkolla** (Muksuparkki), ilm. viim. to klo 15, p. 050 585 8729 (3–7–v)
- **pe klo 9–11 Joensuun srk-keskuksessa** (Muksupysäkki), ilm. viim. edellisenä ke klo 12, p. 050 323 0205 (2–6–v)
- **pe klo 9–11.30 Kontiolahden srk-keskuksessa**, ilm. viim. to klo 14, p. 0400 452 570 (2–7–v)

nuori kasvo

NIMI: **LIISA KORKEAKOSKI**
IKÄ: **16 VUOTTA**
SEURAKUNTA: **PYHÄSELKÄ**

Isosena Pyhäselässä

TÄMÄN lehden nuori kasvo **Liisa Korkeakoski** käy Joensuun yhteiskoulun lukiota ja harrastaa lentopalloa.

Millaisessa seurakunnan toiminnassa olet ollut mukana?

– Olen ollut rippikoulussa, isoskoulutuksessa sekä lastenleirillä isosena. Olen myös ohjannut alakouluikäisten pallokerhoa Pyhäselän koululla.

Millaista isoskoulutus oli?

– Mukavaa ja rentoa. Meillä on pieni ryhmä, jossa uskalsin heittäytyä ja kertoa ajatukseni. Opin siellä paljon ihmissuhdetaitoja, joista on ollut hyötyä.

Mikä on ollut parasta, missä olet ollut mukana?

– Kaikki leirit Hietajärvellä. Oma ripari oli kyllä todella mukava, mutta harmi, ettei se ollut Hiet-

sussa. Haluaisin lähteä talvella isosleirille Vuokattiin. Odotin innolla syksyn isosleiriä, mutta se jouduttiin siirtämään.

Aiotko toimia isosena myös ensi kesänä?

– Ehdottomasti joo. Leireillä on kivaa, ja ensi kesänä pääsen todennäköisesti lastenleirien lisäksi isoseksi ripareille. Odotan mukavia pelejä ja yhdessä tekemistä.

Opin isoskoulutuksessa paljon ihmissuhdetaitoja!

Veera Junninen